

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

לפני כב' השופט מרדכי (מוטי) לוי

תובעים
1. ע.ג.
2. ע.ק.ג.
3. ת.מ.י.
שלושתם ע"י ב"כ עו"ד רענן בר און

נגד

נתבעת
מ.מ.ג.
ע"י ב"כ עו"ד רוני אלוני דוידוב

פסק דין

לפני שלוש תביעות שעניינן תביעת לשון הרע:

תביעה הראשונה, תמ"ש 11171-09-15, בה תבע מר ע.ג. את בתו, הנתבעת, הגב' מ.מ.ג. (להלן: **מ.מ.ג.**) בתביעת לשון הרע על פרסומים מבזים ברשתות החברתיות ובקרב גורמים המכירים את התובע (להלן: **תביעת ע.ג.**).

התביעות הנוספות הן בעלות רקע מקביל. שתי התביעות הנוספות הוגשו על ידי התובעות לבית משפט השלום ואלו הועברו לבית משפט זה והדיון בהם אוחד עם תביעת ע.ג.

התביעה הראשונה הנוספת היא תמ"ש 11457-02-27 בה תבעה רעייתו בנישואיו השניים של התובע הגב' ע.ק.ג. את מ.מ.ג. בעוולות של פרסומים מבזים שיש בהן לשון הרע. (להלן: **תביעת ע.ק.ג.**).

בתביעה נוספת שהוגשה, תמ"ש 11636-02-17 תבעה אחותו של ע.ג., הגב' ת.מ.י. את מ.מ.ג. אף היא בשל פרסומים מבזים ברשתות החברתיות (להלן: **תביעת ת.מ.י.**).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

תביעת ע.ג.:

עיקר טענות התובע:

1. על אתר יובהר שמדובר בכתב תביעה ארוך במיוחד המשתרע על 27 עמודים ו- 185 סעיפים ועל כן יובאו כאן רק עיקר הטענות שיש בהן כדי להביא את הרקע לתביעה שלפני – תביעת לשון הרע.
 2. התובע (להלן גם ע.ג.) היה נשוי לאמה של מ.מ.ג., ט. היו אלו נישואיו השניים. ע.ג. הוא סא"ל במיל אשר מילא בצה"ל תפקידים חשובים ומשמעותיים. הוא בעל תואר ראשון במנהל עסקים. ע.ג. השתתף ביחד עם ט. בסדנאות להתפתחות אישית ואף הפך למנחה. לעת הגשת התביעה משמש התובע כאחראי על XXXX וזוכה להערכה רבה ולאחזה רבה. התובע התגרש מ.ט. נישא לרעייתו דהיום ע.ק.ג., התובעת בתביעת ע.ק.ג. (להלן: ע.) ונולדו להם שתי בנות.
 3. מ.מ.ג. הייתה ילדה מאושרת, אשר התנהגה ככל ילדה בגילה וזאת עד לגירושי הוריה כשהייתה בת 12. גירושי ההורים היו נקודת שבר בחייה שלא רופאה. מ.מ.ג. תלתה השבר במשפחתה, באביה וראתה בכך הרס חייה. מצבה הנפשי הלך והתדרדר והיא ניסתה להתאבד כמה פעמים. היא אובחנה כסובלת מהפרעת אכילה קשה, ממאניה דפרסיה, מדיכאון מגיורי עם נטייה למאניות כסובלת מהפרעת אישיות גבולית כסובלת מ ADHD. היא מוכרת כחולת נפש בעלת נכות צמיתה על ידי המוסד לביטוח לאומי ומקבלת קצבת נכות פסיכיאטרית בהתאם.
- כאמור, ניסתה מ.מ.ג. לשלוח יד בנפשה. כשהייתה בת 15 הייתה זו הפעם הראשונה על דרך בליעת כדורים. מ.מ.ג. השאירה מכתב התאבדות בו איחלה לתובע לחיות חיים נהדרים לצד אשתו האהובה ובתו החדשה. משלא צלח ניסיון זה עשתה מ.מ.ג. ניסיון דומה להתאבד כמתנת ימי הולדת עבור אביה ועוד.
- מלכתחילה גם ע.ג. וגם ט. הוריה: סרבו לשחרורה של מ.מ.ג. עד אשר יושלם הטיפול, אך בעקבות המניפולציות של מ.מ.ג. נכנעה ט. והיא שוחררה מבית החולים הפסיכיאטרי בו אושפזה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

4. הנתבעת החלה בטיפול נפשי, לרבות תרופתי, אצל פרופ' ד.ש. את פרופ' ד.ש. הגדירה כ'אלוהים שלה'. האחרון המליץ למ.מ.ג. לעשן קנאביס והיא עושה כן במינון גבוה מעבר לזה שהותר לה ע"י פרופ' ד.ש. היא נהגה להיפגש ל"טיפולים" אצל פרופ' ד.ש. אשר החלו בשעות הלילה המאוחרות, הסתיימו באישון לילה ובסיומם היה פרופ' ד.ש. "מסיע אותה לביתה במודיעין (!) על כל המשתמע מכך".

פרופ' ד.ש. טען שנחשף לשימוש בקנאביס לחולים מסוגה של מ.מ.ג. רק בשל חוכמתה וסקרנותה של הנתבעת ששכנעה אותו שזה הטיפול המומלץ עבורה.

פרופ' ד.ש. הוא זה שנטע במ.מ.ג. את הסברה, כי נפגעה מינית בילדותה, באופן כלשהו.

פרופ' ד.ש. צייד את מ.מ.ג. בשני ספרים האחד, "טראומה והתגברות"- העוסק במי שעבר גילוי עריות והשני עוסק בהיזכרות ביחסים עם הורה כתולדה של פנטזיה של מי שדמיין שעבר גילוי עריות.

לדעתו של פרופ' ד.ש., כך נטען על ידי התובע, משעה ש"התחברה" מ.מ.ג. לספר הראשון – זו ההוכחה שאכן עברה גילוי עריות על ידי מאן דהוא, כאשר מ.מ.ג. החליטה שהיה זה אביה.

5. מ.מ.ג. שמה לה למטרה לגלות מיהו זה אשר פגע בה, לכאורה, בילדותה וטרה שעות במרשתת אחר סיפורים של פגיעות מיניות בילדים, כל זאת על מנת לתרץ את התנהגותה המינית המופקרת לאורך השנים ומצבה הנפשי הרעוע.

אביה נבחר להיות זה אשר, לכאורה, פגע בה מינית והיא המציאה סיפור דמיוני נורא שלא היה ולא נברא כאילו הוא אנס אותה מיום לידתה ועד לגיל 12. מ.מ.ג. טענה שהיו לה עדים לכך וכיוונה לאמה אשר ראתה את אביה נכנס פעם אחת בלילה לחדרה על מנת לכסותה בשמיכה.

לעת הגשת תביעת ע.ג., מ.מ.ג. למדה XXXX ולימודי XXXX. קבלתה לאוניברסיטה התאפשרה על בסיס אישורים להקלות בבחינות הקבלה שניתנו על ידי פרופ' ד.ש. והיא עבדה כמזכירה בבית ספר ללימוד XXXX.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

כשהייתה כבת 15 נסעה מ.מ.ג. עם אביה ורעייתו ע.ק.ג. בזמן שהאחרונה השתתפה בסמינר ע.ג. ומ.מ.ג. טיילו ברחבי העיר ובתום הסמינר נסעו השלושה ליורודיסני. תקופת הטיול הוגדר על ידי מ.מ.ג. כ - "10 הימים המאושרים בחיי" והיא לקחה עמה את אלבום התמונות של הטיול לאשפוז בבית החולים הפסיכיאטרי בבאר יעקב.

האב תמך במ.מ.ג. בכל תחום אפשרי החל מטיפול בבריאותה, שיעורי עזר, ביגוד רב, טיפולים אורתודנטיים, תשלום שכר הלימוד שלה, שכר דירה, נסיעות לחו"ל ועוד.

6. בתו השנייה מנישואיו ל-ט., אחותה של מ.מ.ג. - מ., התגברה על המשבר שבגירושין והיא בקשר טוב עם אביה, ע.ג., רעייתו ע.ק.ג. ויחסייהם עמה חמים, אוהבים ותומכים. כאמור, לעומתה, מ.מ.ג. לא התגברה על כך, לא השלימה עם נישואיו לע.ק.ג. והצהירה שהיא מקנאה בשתי בנותיו שנולדו מנישואיו לע.ק.ג.

7. בהיותה בת 24 החלה מ.מ.ג. לטעון שהיא 'נזכרה' כתוצאה משימוש מאסיבי בקנאביס, שאביה, התובע אנס אותה, פיסית ומילולית החל מלידתה ועד גיל 12. הבסיס לעולמה הדמיוני התבסס על סרטי וולט דיסני בהם צפתה והפכה עצמה לדמות מתוכם. היא הושפעה מהסרט 'מאטריקס', היא שוותה עצמה לאלזה מהסרט 'לשבור את הקרח', ולוונדי וטינקרבל מהסרט 'פיטר פן'.

8. התובע מגולל על פני סעיפים רבים דוגמאות ותיאורים של התנהלותה המינית, פגיעות מיניות, דעותיה על מין ועוד פרטים שלא מצאתי להביאם כאן (ראו: סי' 97-120 לכתב התביעה).

9. בתו מנישואיו השניים סבלה מעיכובי דיבור בקטנותה ולדעת מ.מ.ג. נגרמו עיכובי הדיבור מכך שאביה "גמר לה בפה". כך, טענה מ.מ.ג. שהיא כועסת על בגידת אביה באמה בכך שהוא שוכב עם רעייתו החדשה ובתו. עוד נטען שמ.מ.ג. טענה שהתובע שכב אתה בזמן ששכב עם רעייתו מה שאינו עולה עם טענותיה שהוא אנס אותה, לכאורה, עד גיל 12 שנים רבות טרם נישא לרעייתו ע.ק.ג.

10. משלהי 2015 מ.מ.ג. החלה לפנות לגורמים בתקשורת הכתובה, פתחה פייסבוק בשם XXX והחלה להעלות פוסטים מרושעים. היא פרסמה את תמונתו של התובע וכללה פרטים מזהים עליו וביניהם מקומות עבודה, כתובת מגורים, את שמותיהן של בנותיו הקטינות,

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

צירפה תמונה של בתו הקטינה ג. בטענה שהיא נאנסת על ידי אביה ואף יצרה לינק ישירות לדף הפייסבוק של התובע.

11. מ.מ.ג פרסמה תוך ציון שמות מלאים ופרטים מזהים דברים רבים שחלקם מובאים כאן וכדלקמן :

" תובע אנס אותה מגיל 0 ועד גיל 12. "מהיום שנולדתי" ועד גיל 12, או עד גיל 24..."
"...היא קרבן לגילוי עריות".

"כי התובע התאהב בה ולכן אנס אותה מהיותה תינוקת" ו"קרע את בתוליה בהיתה תינוקת בת יומה!!".

"התובע הפך אותה לפילגש שלי"

"כי בגלל שהתובע נהג לשכב עימה שהייתה קטנה התפתחה מאוחר".

"כי התובע אונס את בתו הצעירה ג.ג., כיום בת 6".

"...התובע הוא שקרן מעולה, פסיכופט ומסוכן, חולה נפש זבל אנושי, נצלן, מניפולטור".

"בנותיו של התובע מצויות בסכנה. כי התובע פוגע בבנותיו"

"התובע תמיד עשה איתה סקס ... ניצל את זה שאמה לא שמרה על הנתבעת ... ואסר עליה לצעוק כי אז יתגלה שהיא בוגדת באמה".

"התובע פגע בה בכך שהפסיק לשכב איתה ועבר לשכב עם רעייתו ע.ק.ג."

"התובע נהג לאנוס אותה בזמן שצפתה בסרטים שאהבה".

"התובע לימד אותה לשקר"

"כי יש לה "זכרונות ועדויות" על כל מה שעשה לה התובע"

"כי היא "...הטקסט בוק" של התעללות בילדים וכי אביה אנס אותה עד שהוא עבר אל רעייתו החדשה"

"כי צילם אותה בתמונות אירוטיות"

"כי התובע אהב לאנוס אותה, לימד אותה להיות "ליידי ברחוב וזונה במיטה"

"כי אני הכנתי את הקייס שלי מאז שהיא נולדה או מאז שאני נולדתי אפילו... ע.ג. שכב איתי ממש מההתחלה. כשנולדתי"

"כי לקחתי לי אותו. את הקנאביס. וישר עשיתי את כל המהלכים של התקף פסיכוטי.

"BY THE BOOK"

"אני לא אסביר למה אני חושבת שהאנס שלי הוא ע.ג. אני יודעת. זה פשוט הוא."

ביחס לפרופ' ד.ש. כתבה "עכשיו אדון מטפל—זה זמן התשובות. כי אני נכנסתי ללופים ב-טיפול שלך. באוטו של. בחדר שלך....גבר. בנאדם שהי אמור לראות אותי כבוגרת. כשווה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

...עשית איתי את כל הטעויות האפשריות איתי אצלי בעולמי עכשיו תנסה לתקן... לא נתת לי את הקנאביס... למדתי איך להיות המטופלת של עצמי על ידי קריאת הספר, ושמעתי יותר מידי מסרים. ואסור לעשות את זה בטיפול. אסור. עכשיו תתקן ואל תיקח לי את הקנאביס. כי זה כמו ר. או, או אמא שלי. זה היה הדבר היחיד שהוא שלי בטיפול. ואני אעדיף אותו עליך" וכן "ועוד לא הייתי מוכנה לגודל הזוועה. אבל אתה כבר ידעת, כי זה כ"כ ברור שהוא עשה 'לי' את זה. אז אמא שלי אשמה"

וכן "ו'איך אף אחד לא אמר לי' היה המשפט הראשון שיצא מפי אחרי קריאת הספר... פשוט כי זה אחד לאחד אני... אבחנת אותי באופן שגוי ... לא שמרו עלי... אנסו אותי כל חיי. אבא שלי. האדם שאמור לשמור עלי"

12. המובאות לעיל הן מעט מזער מהמובא בכתב התביעה בסעיף 161 המשתרע על עמודים 17-24.

13. על בסיס האמור טען התובע שהפוסטים שפרסמה מ.מ.ג., הם דברי כזב המנוגדים לאמת והם הפרה בוטה של חוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965 ואף מנוגדים לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

פרסומים אלו שנעשו בכוונת זדון "השפילו או עלולים היו להשפיל את התובע בעיני הבריות, ועשו אותו או עלולים לעשות אותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם, ביזו או היו עלולים לבזות את התובע בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו". פרסומים אלו שהם פרסומים לצורך ביצוע עוולת לשון הרע "פגעו או עלולים היו לפגוע, בתובע, במשרתו, במשלח ידו או מקצועו של התובע, לרבות העסקתו העתידית במקום עבודה אחר."

התובע זכאי לפיצוי "אף בלא הוכחת נזק מיוחד, בהתאם להוראות חוק איסור לשון הרע" ומשעה שאלו נעשו בכוונה לפגוע "יש להכפיל את סכום הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק ללא הוכחת נזק".

התובע תבע לחייב הנתבעת בגין כל פרסום בסכום הסטטוטורי הקבוע בחוק והעמיד תביעתו לצורכי אגרה על מיליון ₪.

עיקר טענות הנתבעת:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

14. הנתבעת סובלת מנכות נפשית והוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי כבעלת 50% נכות נפשית ו- 65% אבדן כושר לצמיתות. לטענת הנתבעת נכות זו נגרמה לה מהפגיעות המיניות של התובע בה.
15. הטקסטים אליהם התייחס התובע בכתב התביעה "... אשר כל האמור בהם אמת, היו תוצאה של ההתמוטטות הנפשית של הנתבעת... והיו ניסיון להשמיע קול ולקרוא לעזרה לאחר שהתובע הצליח להשתיק את הנתבעת במשך שנים כה רבות" (סעיף 6 לכתב ההגנה). משכך, אף טענה שיש למנות מומחה רפואי שיעריך "...את מצבה הנפשי, את הנסיבות הנפשיות אשר הביאו אותה לכתוב את הדברים..." (סעיף 7 לכתב ההגנה).
16. קשייה הנפשיים של הנתבעת החלו זמן רב טרם פרידת התובע מאמה.
17. מעשיה של הנתבעת אינם עולים כדי לשון הרע. כל שעשתה הנתבעת הוא לספר את שעשה לה התובע משהבינה את היקף הנזקים שנגרמו לה ולא יכלה עוד לשתוק. כל שכתבה הנתבעת היה "אמת לאמיתה".
18. דבריה לא גרמו לתובע נזק כלשהו ועל כן אינו זכאי לפיצוי כלשהו. אין לנתבע אלא להלין על עצמו שכן היה עליו להימנע מלנצל מינית את הנתבעת ולהימנע מלפגוע בה מינית באופן כל כך קשה ומתמשך.
19. מטרתה היחידה של התביעה היא להמשיך ולהלך אימים על הנתבעת.
20. הנתבעת סובלת מנזקים קשים ובלתי הפיכים שהם תוצאה של מעשיו של התובע בה ועל כן מי שזכאי לפיצוי זו הנתבעת מהתובע ולא להפך.
21. אין קשר סיבתי ו/או עובדתי ו/או משפטי בין המעשים או המחדלים אשר מיוחסים לנתבעת בכתב התביעה לבין הנזקים הנטענים והמוכחשים.
22. בטרם מעבר לתיאור התביעות הנוספות זה המקום להדגיש שהנתבעת הגישה בקשה לעיכוב הליכים ו/או להארכת מועד להגשת כתב הגנה (21/10/2015) שכן המשטרה חוקרת את תלונתה ואף נערך עימות בינה לבין התובע. בקשה זו נדחתה על ידי בהחלטה מיום 18/11/2015.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

תביעת ע.ק.ג.:

עיקר טענות התובעת:

23. התובעת היא רעייתו של ע.ג. לא מצאתי לשוב על הנטען בכתב התביעה באשר לרקע המשפחתי של מ.מ.ג. ומצבה הנפשי, יחסיה עם אביה-ע.ג. טענותיה ופרסומיה של התובעת ביחס לע.ג. ברשתות החברתיות.
24. מ.מ.ג. הצליחה להשיג את יומנה של אמה-ט. מסמכי הגירושין של הוריה לרבות תכתובות ביניהם משם שאבה "מידע", מה שהיא ראתה כעובדות, ונפשה צולקה כתוצאה מהכתבים אותם קראה בהסתר.
25. ע.ק.ג., בעלת תואר שני במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים, השתתפה בתוכנית היוקרתית למצוינות של XXX. היא משמשת מאז שנת 2014 כיועצת מקצועית בכירה של מנכ"ל XXXX.
- ע.ק.ג. ובעלה ע.ג. מגדלים יחדיו את בנותיהם ומעורבים מאוד בגידול בנותיהם המשותפות באהבה ובמסירות.
- מאז הכירה את מ.מ.ג. כשזו הייתה בת 12 השקיעה רבות ממרצה, כספה ותשומת ליבה וזמנה למען מ.מ.ג., מ.מ.ג. קיימה עם ע.ק.ג. שיחות רבות בעיקר על חייה מצבה הנפשי/בריאותי וביקשה ממנה לרתום את אביה, ע.ג. לטיפול הנפשי אצל הפסיכיאטר שלה. בשיחות העלתה מ.מ.ג. סיפורים בהקשרים מיניים שאינם קשורים לאביה ושיש בהם, לטעמה, כדי לצער את האב וביקשה מע.ק.ג. להוות צינור למידע זה ולרכך את הכאב שייגרם לאב.
26. ביום 30/6/2015 בשיחה נסערת של מ.מ.ג. לע.ק.ג. ביקשה מ.מ.ג. להיפגש עמה בדחיפות וטענה באזניה שאביה נהג "לאנוס אותה מגיל 0 ועד גיל 12 שנים". עוד טענה מ.מ.ג. באזני ע.ק.ג. "שהייתה לה "התגלות", ממנה הבינה... שאביה... אנס אותה כל ילדותה".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

- ע.ק.ג. פנתה לאם, ט., וזו אמרה לע.ק.ג. שלדעתה מדובר בהתפרצות פסיכוטית של מ.מ.ג. שלא ישנה מספר ימים ועישנה "המון גראס". בעקבות שיחה זו נערכה שיחה עם הפסיכיאטר אשר המליץ שע.ק.ג. וע.ג. ינתקו מגע ממ.מ.ג.
27. לאחר נתק של מספר שבועות פנתה אליה מ.מ.ג. וביקשה שהיא ובעלה, ע.ג., יבואו לפגישה אצל הפסיכיאטר. בפגישה הפצירה מ.מ.ג. בע.ק.ג. לעזוב את ע.ג., שכן הוא מבצע בבת הצעירה מנישואיהם, בת ה-6 גילוי עריות וכי היא, ע.ק.ג., טומנת ראשה בחול ולא מצילה אותה.
- באותה פגישה שב הפסיכיאטר, פרופ' ד.ש., על קביעתו (בהמשך לשיחה טלפונית מיום 30/6/15 בינו לע.ק.ג.) שהבנות של ע.ק.ג. ובעלה ע.ג. אינן בסכנה מאביהן, ע.ג., וכי ע.ק.ג. היא אם מסורה אחראית הדואגת לשלומן של בנותיה והפציר במ.מ.ג. לחדול מהטחת האשמות חסרות בסיס.
28. יום למחרת, משהבינה מ.מ.ג. שאין בדעתה של ע.ק.ג. להיפרד מבעלה החלה בפרסומים מבזים וביניהם כי הקושי של בתם של ע.ק.ג. וע.ג., קטינה כבת שבע, אשר סבלה מעיכוב בדיבור בקטנותה, שנבע מכך שאביה, ע.ג., "גמר לה בפה". עוד האשימה את התובעת "גברת ע.ק.ג., זה שיתוף לאונס".
29. הנתבעת פרסמה רשימה ארוכה של פרסומים ובהם:
"146. הנתבעת פירסמה על התובעת, בין השאר:
כי התובעת יודעת שבעלה אנס את הנתבעת.
כי התובעת יודעת שבעלה פדופיל.
כי התובעת הינה שותפה לפשעיו של בעלה, אביה של הנתבעת.
כי התובעת הינה הורה רע.
כי התובעת מוסיפה להתעלם למרות שבעלה אמר לה שהוא אונס את בתם.
כי התובעת אינה ראויה להיות אם לבתה ה"נאנסת" וכי הנתבעת ראויה להיות אמא שלה.
כי התובעת מוסיפה להיות נשואה לבעלה, אביה של הנתבעת, למרות שהיא יודעת כי אנס את הנתבעת באופן סדרתי.
כי לתובעת יש קשרים שהיא יכולה להפעיל נגד הנתבעת.
כי התובעת מפחדת שהנתבעת תתבע אותה כדי למנוע ממנה לנשום ולדבר עם הבת שלה.
כי התובעת יודעת שבעלה, אביה של הנתבעת, אונס גם את בתה הקטינה, ולמרות זאת היא נמנעת מלבדוק את הבת ונמנעת מלעצור את זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

כי "גברת ע.ק.ג. זה שיתוף פעולה לאנס".
כי התובעת, אשתו השנייה של אביה, הינה "שותפה לפשע".
כי התובעת הינה כלי לשימוש של בעלה, לצורך הפחדת הנתבעת.
כי התובעת אינה רואה את הצד הנכון אלא עוזרת לפושע.
כי התובעת לא שמרה על בנותיה כמו שצריך.
כי התובעת היא אחת מבין רשימה ארוכה של "המומחים למשבר מ.ג.ג. [הנתבעת]"
כי הזוגיות של התובעת עם בעלה מצויה במשבר.
כי בתה של התובעת זקוקה להצלה, והתובעת אינה מצילה אותה.
כי התובעת ובעלה עושים דברים רעים כדי שהנתבעת תפסיק לכתוב בפייסבוק שלה.
כי התובעת ובעלה "עשו מלא דברים, הכוללים פגיעה באנטומיה שלי, בחופש הדיבור שלי ובזכות שלי לחיים".
כי התובעת ובעלה "ניסו לסגור לי את הפייסבוק שלי, והם אפילו הצליחו, רק שאני זאת שסגרתי אותו בעצמי".
כי התובעת קנתה לנתבעת הלבשה תחתונה סקסית ביחס הדבר של התובעת, כאשר הנתבעת הייתה בת פחות מ – 16, כדי שהנתבעת תהיה סקסית בעיני אביה, האונס אותה...
147. הנתבעת פרסמה את פרטיו המזהים של בעלה ומשפחתה של התובעת לרבות – שמו של בעלה של התובעת, שמות בנו ובנותיו של בעלה של התובעת, לרבות בנותיה של התובעת, שם רעייתו הקודמת של בעלה של התובעת, שמה של התובעת כרעייתו הנוכחית, מקום עבודתה של התובעת, תוך פרסום שהתובעת היא מומחית בתקשורת, כתובת התובעת ומשפחתה, מקום עבודת בעלה של התובעת, וכן את שמה המלא של הבת הקטינה (אז בת 6), בת הזקונים, לרבות פרטיה המזהים ולרבות תמונותיה – כמי שנאנסת על ידי בעלה של התובעת ! (הדגש במקור-מ.ל)
148. הנתבעת פרסמה – תוך ציון שמות מלאים ושלל פרטים מזהים, לכל דורש ולכל חפץ, כי התובעת מוסיפה לדבוק בבעלה, אביה של התובעת, למרות הפשעים האיומים שהוא מבצע, ולמרות היותו פדופיל האונס את בתם המשותפת כשם שאנס במשך שנים את הנתבעת. (הדגש במקור-מ.ל)
בכלל כך פרסמה הנתבעת כי התובעת תומכת בבעלה למרות טענותיה של הנתבעת – (הדגש במקור-מ.ל)
כי בעלה של התובעת אונס את בתה הצעירה של התובעת, ג.ג., כיום בת 7.
כי יש להציל את ג. מידי המפלצתיות של בעלה של התובעת. ...
כי צריך לערוך בדיקות מין לבנותיהם של התובעת ובעלה. ...
כי בעלה של התובעת שוכב עם בנותיו ומרכל איתן על התובעת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

כי בנותיה של התובעת מצויות בסכנה.
כי בעלה של התובעת פוגע בבנותיהם המשותפות. ...
כי בעלה של התובעת "חונק" את התובעת. ...
כי בעלה של התובעת ניסה להפוך אתה נתבעת להיות האנסית של ג. ...
כי בעלה של התובעת שכב עם אחיותיה של הנתבעת, למרות שהבטיח לה לא לעשות זאת.
כי בעלה של התובעת אנס גם את התובעת וגם את בתם המשותפת, ג. ...
כי התובעת ומשפחתה מתחבאים בבית הוריה ב-XXX מאחר שחוששים שיחקו את בתם הקטינה, ג., לבדיקת קרום הבתולין. ...
כי בעלה של התובעת מתגרה מהבנות שלו.
כי בעלה של התובעת מפחד שיבדקו, בדיקה מינית, את הבנות שלו ושל התובעת.
כי בעלה של התובעת היה הכי חרמן בסופי שבוע, והוא אוהב להיות מוקף במשפחה כאשר הוא אונס בכיף את ילדתו, בתה של התובעת. ...
כי "הכל זה היה ע.ג. מבטיחה. תשאלו את המסכנים שחיים איתו". ...
כי "ע. גרם לאשתו הנוכחית לחשוב שאמא שלי היא אמא מזניחה, ובגלל זה אשתו קנתה לי הלבשה תחתונה סקסית כשהיא הייתה בירח דבש. קצת חולני. הייתי פחות מ-16 וקנו לי חוטיני וחזיה מאוד סקסיים ביחד דבש של אבא שלי!". ...
"הוא גרם לאשתו להיות זאת שמביאה לכולם הכל כדי שלא יאשימו אותו ככה אין לי את מי להאשים". ...
כי בעלה של התובעת גנב לה את הזהות, ושהשלדים הם של בעלה של התובעת. ...
"הוא גרם לאשתו לחשוב שאני משוגעת כדי שהיא לא תבדוק את הבת שלה. כי זה הכי מפחיד. ראייה מהלכת. מסוכן". ...
כי אחותה למחצה של הנתבעת, ג., הפכה להיות בדמותה של אלזה מהסרט של דיסני "פרוזן". ...
"כי אני יודעת איך הוא אונס את ג. על ידי שקרים". ...
"כי הכנתי את הקייס שלי מאז שהיא נולדה או מאז שאני נולדתי אפילו... כי ע.ג. שכב איתי ממש מההתחלה. כשנולדתי". ...
"למה אני לא תובעת? כי לא בא לי להיות אמא. אבל אני אהיה אם ע. [התובעת] לא תתעורר". ...
"לקחתי לי אותו. את הקנאביס. וישר עשיתי את כל המהלכים של התקף פסיכוטי by the book". ...
הוא משתמש רק באשתו הנאמנה והבוגרת [התובעת] כדי לפגוע בטעות בילדות. ככה אמא שלי עשתה גם כשאני הייתי קטנה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' ג.מ.

זאת לא אשמתי שהמשטרה עצלנית ויש לה דברים יותר חשובים כי הם סומכים על אשתו של אבא שלי עם הבנות... אני לא סומכת. ...

במסגרת מפגש אצל הפסיכיאטר של הנתבעת... צעקה מ.מ.ג., כי היא מזהה באחותה ג. קווי דמיון מוחלט אליה, וכי העובדה שג. בת ה-6 החלה לדבר רק בגיל 4 היא תוצאה של כך שאביה היה "גומר לה בפה". ...

171. הנתבעת כתבה והפיצה –

"הצילו את ג. – בבקשה – אני מתחננת.

אם היא שרה כל כך חזק את פרוזן – אבא שלי פוגע בה" ...

173. הנתבעת המשיכה והטיחה האשמות בתובעת, בהתייחס לבתה ג. וכן בהתייחס ל"התעלמותה" כביכול של התובעת ממה שכביכול "עושה" בעלה לג. (הדגש במקור-מ.ל)
בכלל כך-

שבעלה של התובעת אונס את ג..

שבעלה של התובעת גומר לה בפה.

שבעלה של התובעת אונס אותה בעיקר בסופי שבוע, כאשר הוא מוקף במשפחתו ומתחרמן מכך.

שהיא רק רוצה להציל את אחותה הקטנה.

שהיא בטוחה ש.ג. היא קורבן לפגיעת אביה, בעלה של התובעת.

ש-ג. מבודדת בארמון הקרח שבעלה של התובעת יצר.

שבעלה של התובעת ניסה להפוך את הנתבעת לאנסית של ג.

שבעלה של התובעת מפחד שיעשו בדיקה לבתנו ג., ועוד ועוד.

עולים פרסומים אלה לתייג את ג. ...

"עוד דבר נהדר ברשת החברתית! אין הוצאת דיבה! אם אתם לא מסכימים – תבדקו בעצמכם ותראו אם אני צודקת. הכל זה דיעות פרטיות שלי בלבד".

"הוצאת דיבה – אם פוגעים במישהו בכוונה. מגיע לו לשלם. ככה אני חושבת. אבל אם זה בטעות, או שלא באשמתך (שזה די אותו דבר) אז זה טעות – אני מתנצלת וממשיכה"

30. ע.ק.ג. טענה שלבד מהיות הפרסומים עולים כדי לשון הרע הרי שיש בהם כדי לפגוע בבתה הקטינה ג. ביחס אליה נטענו טענותיה של מ.מ.ג. פרסומים אלו עשויים להמיט חורבן על חייה החברתיים, התפתחותה, אושרה ובריאותה הנפשית. פרסומים אלו עשויים לתייג את הבת ג. לתמיד כמי שעברה התעללות מינית על ידי אביה ולגרום לה ולתובעת נזק בלתי הפיך אשר יחייבו טיפולים ותמיכה נפשית לבת ג. על מנת להתמודד עם שקרים נוראיים אלו. "בעתיד, עת תבין ג. בעצמה את הדברים הנלווים אותם טפלה הנתבעת על אביה –

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

הרי אין ספק שייגרם לה זעזוע קיצוני והדבר יצריך טיפול פסיכולוגי ותמיכה נפשית להכלה והתמודדות עם שקרים נוראיים כאלה."

31. ע.ק.ג. טענה שמ.מ.ג. ידעה גם ידעה את תוצאות מעשיה והתהדרה בכך שלא יאונה לה כל רע שכן "עוד גבר נהדר ברשת החברתית! אין הוצאת דיבה! ...הכל זה דיעות פרטיות שלי"

עוד טענה מ.מ.ג. בהקשר זה ש" 'הוצאת דיבה' - אם פוגעים במישהו בכוונה. מגיע לו לשלם. ככה אני חושבת. אבל אם זה בטעות, או שלא באשמתך (שזה די אותו דבר). אז זה טעות - אני מתנצלת וממשיכה הלאה" (ס' 183 לכתב התביעה).

32. ע.ק.ג. טענה שבמעשיה הפרה מ.מ.ג. את חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 שכן מדובר בפרסומים לצורך ביצוע עוולת לשון הרע. פרסומים אלו נעשו בכוונת זדון .
כך, בפרסומים יש משום הפרה בוטה של חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

עיקר טיעוני הנתבעת:

33. דין התביעה להידחות משום שע.ק.ג. לא הפנתה לפרסומים הספציפיים ולמילים הספציפיות מכוחם היא טוענת לשון הרע. ע.ק.ג. תידרש לבסס כל אמירה שהיא מייחסת למ.מ.ג. בראיות מפורטות, לרבות הוכחת המקום בו נכתבו הדברים, תוכן הפרסומים הנטענים והמילים המפורטות והיותם מפורסמים.

34. מצבה הנפשי הקשה של מ.מ.ג. הוא תולדה של מעשי בעלה של ע.ק.ג., אביה של מ.מ.ג. התכחשותה של ע.ק.ג. לכל טיעוני מ.מ.ג. בקשר עם מעשיו של ע.ג. "מעידה כאלף עדים על אופיה ועל יושרה של הנתבעת" (סעיף 7 לכתב ההגנה).

35. הטקסטים אותם כתבה מעידים על מצבה הקשה, ועל ההתמוטטות הנפשית שלה כתוצאה מהצורך להתמודד עם היקף הפגיעה של אביה בה וכי "...אלה היו ניסיון להשמיע קול קורא לעזרה לאחר שאביה הצליח להשתיק את הנתבעת משך שנים רבות". מ.מ.ג. הפנתה לחוות דעתו של פרופ' פ.

36. כל שעשתה מ.מ.ג. הוא לספר את שעשה לה אביה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' ג.מ.

37. בתה של התובעת, ג., אינה צד להליך ועל כן כל הנטען ביחס אליה אינו רלוונטי לתביעה. מבלי לגרוע בכך טענה מ.מ.ג. שפרופ' ד.ש. מעולם לא אמר לה שהוא משוכנע שאין ממש בטענותיה ביחס לילדות של התובעת והבחירה להתעלם מדבריה ול"הפקיר את בנותיה הייתה בחירה של התובעת לבד" (סעיף 41 לכתב ההגנה).
38. מעשיה אינם עולים כדי לשון הרע. לע.ק.ג. לא נגרם כל נזק מפרסומים נטענים ומוכחשים אלה ולא בכדי עתרה לפיצוי ללא הוכחת נזק.
- מ.מ.ג. לא ביקשה לפגוע בע.ק.ג. או במישהו אחר כל שביקשה להציל עצמה ולחשוף את הפגיעה המינית הקשה שעברה על ידי אביה ובעלה של ע.ק.ג., ע.ג..
39. מ.מ.ג. האמינה באמת ובתמים שע.ק.ג. ובתה נמצאות בסכנה ממשית וכי היא עצמה נמצאת גם בסכנה וביקשה להגן על שלומן.
40. לא קיים קשר סיבתי ו/או עובדתי ו/או משפטי בין המיוחס לה לבין הנזקים הנטענים של ע.ק.ג. המוכחשים כשלעצמם.

תביעת ת.מ.י.:

עיקר טענות התובעת:

41. טענות התובעת בתביעה הן בעיקרן טענות החוזרות על עצמן כביטויין בשתי התביעות הקודמות ולא מצאתי להרחיב בהן שכן התשתית מצויה לפני הקורא.

עיקר טענות הנתבעת:

42. טענות הנתבעת בכתב ההגנה הן טענות החוזרות על עצמן כביטויין בשני כתבי ההגנה בתביעות הקודמות ולא מצאתי להרחיב בהן שכן התשתית מצויה לפני הקורא.

השאלות שעניינן נדון בפסק הדין:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

43. עניינו של פסק דין זה הוא במתן מענה למספר שאלות הקשורות זו בזו ומהוות הלכה למעשה יחידה אחת. האם במיחוס לדברי מ.מ.ג. ברשת החברתית ניתן לראות "פרסום" על פי חוק איסור לשון הרע התשכ"ה-1965, והאם ניתן לייחס פרסומים אלו למ.מ.ג. אם כן, האם יש בהם כדי עוולה על פי חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות תשמ"א-1981? לאמור, האם נעשו הפרסומים במזיד ובכוונה או האם עומדות למ.מ.ג. הגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע.

שאלה נוספת, נגזרת של השאלות האמורות היא האם על פי התשובות לשאלות הקודמות יש לחייב את מ.מ.ג. בפיצוי לתובעים? אם כן באיזה שיעור?

חשוב להדגיש שבפסק הדין אין ולא תהא התייחסות לקביעה האם במציאות מחוץ לרשת החברתית יש ממש בנטען כלפי ע.ג. כטענת מ.מ.ג., או שמדובר בדמיונה של מ.מ.ג. הסובלת מנכות נפשית כטענת ע.ג. הכול כמפורט לעיל.

לבית משפט זה אין את המנדט להכריע בשאלה זו, היה או לא היה, והתמקדות פסק הדין תתמקד בשאלות האמורות. (השוו עם דברי באת כוחה של מ.מ.ג. בדיון מיום 26/2/17 שם טענה "בית המשפט יצטרך להכריע אם אכן התובע פגע מינית בנתבעת, זה תפקידו של בית המשפט" (פרוטוקול עמ' 53 ש' 14) ולא היא! לא על בית משפט זה שאין לו מנדט לכך לקבוע זאת, מקל וחומר בתביעה שלפני).

החשיבות של סייג זה היא לצורך הקביעה המצומצמת של עוולה על פי לשון הרע. לא תהא התייחסות לטענה בדבר ביצוע המעשים או קביעה אחרת שלא נעשו. אי יכולת לקבוע בעניין זה עשויה להקרין על הקושי בקביעה ביחס לזדון והדברים יורחבו בהמשך.

דיון והכרעה:

מתווה נורמטיבי:

44. מדובר בתביעת מכוח חוק איסור לשון הרע תשכ"ה – 1965 (להלן: **החוק**).

45. סעיף 1 לחוק מגדיר מה היא לשון הרע וקובע שמדובר בדבר שפרסומו עלול:

" (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצוע ולבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

סעיף 2 לחוק מגדיר מהו פרסום וקובע ש:

"(א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע."

46. זכותו של אדם לשמו הטוב זכתה להכרה בשיטת המשפט הישראלית כבר מראשיתה. זכות זו עיגונה עוד במקורותינו בתפיסת קהלת שראה להדגיש ש"טוב שם טוב משמן טוב" (קהלת, ז' א'). זכות זו הוכרה בשיטתנו כבר מתחילת דרכה. זכות זו קיבלה ביטוייה באחד מפסקי הדין הראשונים שניתנו בבית המשפט העליון בפרשת בנטוב שם נקבע ש"כל עוד קיים חוק המכיר בזכותו של אדם ששמו הטוב לא יוכתם, הרי הציבור כולו מעוניין בכך שזכות זו תכובד ולא תפגע" (ע"א 90/49 מרדכי בנטוב נ' יעקב קוטיק, פ"ד ה' 593 (30/1/1951) עמ' 597).

"חוק איסור לשון הרע משקף את האיזון שאותו קבע המחוקק בין זכות היסוד לחופש הביטוי לבין זכות היסוד לשם טוב. הגנה על שמו הטוב של הנפגע מעוגנת באיסור על פרסום לשון הרע ובקביעה כי במקרים מסוימים תהא בלשון הרע משום עבירה פלילית או עוולה אזרחית. בה בעת נדרש החוק שבא להגן מפני לשון הרע גם לצורך להבטיח את חופש הביטוי, והדבר בא לכלל ביטוי ברשימת ההגנות וברשימת הפרסומים המותרים המנויים בפרק ג' לחוק..."(ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך (8/2/2012) (להלן: עניין אילנה דיין) ס' 76 לפסק דינו של כב' השופט ריבלין).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

47. בסעיף 6 לפסק דינו של כבוד השופט עמית בעניין אילנה דיין הוא הניח "תרשים זרימה" בתביעת לשון הרע. על פיו בשלב ראשון יש לבחון האם הביטוי מהווה לשון הרע על פי לשון סעיף 1 לחוק. השלב השני הוא בדיקה האם מתקיים יסוד הפרסום המוגדר בסעיף 2 לחוק. בהמשך יש לבחון האם 'נהנה' הפרסום מאחת החסיונות המוחלטות שבסעיף 13 לחוק. ככל שעל הפרסום לא חלה אחת מהחסיונות, כאמור, תבחן ההגנה של אמת בפרסום ואינטרס ציבורי על פי סעיף 14 לחוק. אם הפרסום אינו חוסה תחת ההגנה שבסעיף 14 לחוק יבחן תום ליבו של המפרסם במסגרת החלופות שבסעיף 15 לחוק. ככל שנתב זה לא הביא ל'הכשרתו' של הפרסום והוא אינו חוסה בצילן של ההגנה הקבועה בסעיפים 14 ו-15 לחוק עוברת הבחינה לשלב הסעדים. (עניין אילנה דיין סעיף 6 לפסק דינו של כב' הש' עמית).

עוד קבע כבוד השופט עמית בהקשר זה ש"בחינת כל אחד מהשלבים לא נעשית באופן "סטרילי" במנותק מהשלבים האחרים" ושניתן לומר שיש "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים – ככל שהביטוי או הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות הקבועות בסעיף 14 – 15 לחוק ולהיפך" (שם, סעיף 7).

48. בפרשת יגאל סרנה נקבע "... גם הטענה כי פרסומים בפייסבוק ימיהם קצרים והם נבלעים ונעלמים כאדווה קלה בשצף הפרסומים מבלי שניתן לאתרם במנועי החיפוש, אינה מדוייקת. רוצה לומר כי מתן חסינות לפרסום בפייסבוק מפני איסור לשון הרע, משקפת גישה רומנטית – משהו כלפי כיכר השוק הוירטואלית על ההמולה השוררת בה, ריחותיה וצבעיה. קבלת גישתו של בא כוח המבקש לגבי זירת הפייסבוק משמעה התרה מוחלטת של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח. איסור לשון הרע, על מכלול החסיונות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני – כולל התחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום בבחינת "המדיום הוא המסר" – יש בו כדי לאזן בין מוכרי הפרחים בכיכר השוק לבין אחרים, שמרכולתם גסה ודברי הבלע והכזב שלהם מבקשים למלא את החלל" (רע"א 1688/18 יגאל סרנה נ' בנימין נתניהו (15.04.18) סי' 4 לפסק הדין).

האם הפרסומים הם לשון הרע?

49. לאור מהות החוק והגדרותיו עולה בוודאות שהפרסומים האמורים והמובאים בחלקם בפסק דין זה הם פרסומים כהגדרת החוק ולצורך בחינתם ותוכנם מהווים לשון הרע על פי סעיפים קטנים (1) ו-(2) לסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע. אין צורך להכביר מילים בעניין

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

שעצם הגדרת אדם כ"אנס", הפוגע מינית בבנותיו הרכות מבלי שהדבר נתמך בראיות לתמיכת הטענה מהווה לשון הרע. לעניין זה נקבע בפרשת אורי דניאל "לא עלה בידי אורי להוכיח כי מי מהמעוררות אחראית לפרסומים המכפישים באינטרנט, ולפיכך נותר לדון בשאלה אם התלונות וההפגנות עולים כדי פרסום לשון הרע (לפי סעיפים 1-2 לחוק איסור לשון הרע). התשובה לכך חיובית בבירור. מקובלת עלי טענתו של אורי כי הוצאת שם רע לאדם, בעלילת שווא כי הוא אנס סדרתי, היא מן החמורות שניתן להעלות על הדעת" (ע"ע 7426/14 פלונית נ' אורי דניאל (14/3/2016) סי' 67).

50. כאן המקום לאתנחתא ובחינת טענה מהותית של מ.מ.ג., מ.מ.ג. טענה, כאמור, שיש צורך להמתין בבירור התביעות שלפני עד לתום החקירה המשטרתית וכאמור לעיל בקשתה נדחתה. בדיון שהתקיים ביום 29/12/2015 טענה באת כוחה: "... את העדים הנתבעת לא יכולה להביא כי נחקרו במשטרה והבאתם לעדות בביהמ"ש תהיה זיהום של החקירה המשטרתית. הכל נמסר למשטרה. חברי שואל למה הוגשה כבקשת סרק, החומר העדים והכל מסרה הנתבעת למשטרה, כדי שהמשטרה תוכל לעשות עבודתה ותחקור הדברים האלה לעומק... ככל שנגיע לשלב שנצטרך להביא ראיות, נבקש מביהמ"ש לתת צו למשטרה לשחרר את החומרים ונביא לעדות ונגיש בקשה בהתאם".

51. לדיון ההוכחות לא הוצגה כל ראיה התומכת בטענותיה. כך, לא הובא כל חומר או עדים שהעידו במשטרה והיה בהם כדי להעיד על נכונות טענותיה.

מנגד צירף ע.ג. ביום 4/12/2017 הודעה של משטרת ישראל שהחליטה שלא להעמידו לדין על התלונה שהגישה נגדו הנתבעת. על פי המסמך מיום 24/10/2017 הודע לע.ג. שהתיק נסגר בפרקליטות מחוז מרכז מהסיבה של נמצאו ראיות מספיקות להעמדתו לדין. בא כוחה של מ.מ.ג. השיבה למסמך זה והבהירה את ההבדל בין סיבות סגירה של תיקי חקירה ומשעה שסיבת הסגירה של התלונה כנגד ע.ג. היא מחוסר ראיות ולא מחוסר אשמה משמע ש"קיים עדיין ספק לגבי חפותו אולם בשל חוסר האפשרות לבסס תשתית ראייתית מספקת לצורך הגשת כתב אישום והרשעתו, התיק נסגר".

בהקשר זה חשוב להדגיש שכל החומר אשר נמסר למשטרה והעדויות שניתנו שם לא הוגשו לתיק חרף מתן צו על ידי (החלטה מיום 7/2/17); פרוטוקול מיום 26/2/17 עמ' 45).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

הגם שיש ממש בהסברה של באת כוחה להבדל בסגירת תיקים במשטרה/בפרקליטות אותן ראיות, לכאורה, שלטענת מ.מ.ג. היה בהן כדי לבסס טענותיה כלפי ע.ג. ועמדו לנגד גורמי האכיפה לא הצליחו להניח את המסד הנדרש להגשת כתב אישום כנגד ע.ג. יודגש שאיני יודע מה הן אותן ראיות לגביהן טענה הנתבעת שהן הוגשו למשטרה שכן הן לא צורפו לתיק, כאמור, חרף מתן הצו לעשות כן. אני שב ומדגיש שאין בכוונתי לקבוע מסמרות ביחס לעצם השאלה היה או לא היה ודבריי אלו מובאים בהקשר לשון הרע.

52. לאור האמור אני קובע שיש בפרסומים האמורים לשון הרע. קביעה זו מסוייגת ביחס לתביעת ת.מ.י. שהיא כאמור שיכפול של תביעת ע.ק.ג. ולא מצאתי שהיה מקום להגישה מלכתחילה והיא מאובחנת משתי התביעות האחרות.

האם מדובר בפרסומים?

53. לאור הגדרת 'פרסום' בחוק ברי שה'פוסטים' אותם פרסומים במרשתת עונים להגדרת פרסום על פי סעיף 2 (ב) (1) לחוק.

לצורך גיבוש העוולה של לשון הרע יש חובה שלשון הרע פורסמה לאמור היא חייבת **"...לשאת ביטוי חיצוני היוצא מהנתבע..."** (אורי שנהר **דיני לשון הרע** (1997), להלן: **שנהר**) ויכול שיהיה כל מעשה של העברת מסר. כך, **"פרסום, העשוי להוות עוולה או עבירה לפי החוק, חייב להיעשות לפחות לאדם אחד (בעוולה)..."** (שנהר עמ' 87). עוד נקבע שאין חובה שהפרסום יגיע בפועל לאדם נוסף לבד מהנפגע **"...אם עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע"**. לפיכך נקבע שניתן להטיל אחריות מכוח החוק על פרסום בכתב, **"...גם כאשר הכתב לא הגיע לידיעת אדם כלשהו זולת הנפגע"** (שנהר, עמ' 90; ע"א 740/86 יגאל **תומרקין נ' אליקים העצני** פ"ד מג(2) 333 (30/7/1989))

54. הנה כי כן מדובר בפרסום העונה לדרישת החוק.

האם מדובר בפרסומים מותרים; מכוח סעיף 13 לחוק:

55. אין מחלוקת שהפרסומים מושא פסק דין זה אינם נופלים לגדרם של פרסומים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

מותרים על פי סעיף 13 לחוק.

האם הפרסומים הם של מ.מ.ג.:

56. בסיכומיה טענה מ.מ.ג. שהתובעים כשלו "...בשני מישורים, האחד, בעצם פירוט הפירסומים נשואי התביעה כך שהלכה למעשה כלל לא ניתן לדעת בגין אלו פרסומים הגישו התובעים את תביעתם. והשני בעצם הוכחת הפרסום ובהוכחת הטענה כי הנתבעת היא שפרסמה. בנסיבות המפורטות לעיל דין תביעתם של התובעים להידחות ללא צורך לבחון את טענות ההגנה של הנתבעת..." (סעיפים 6 ו-7 לסיכומי מ.מ.ג.).

במענה, בסיכומי תשובתו התייחס בא כוחם של התובעים לטענה זו והשיב שדבר ביצוע הפרסומים על ידה עלה בכתבי טענות מטעמה. כך, בבקשה להארכת מועד להגשת כתב הגנה טענה בבקשה נתמכת בתצהיר ש"הנתבעת פסקה להעלות תכנים לאינטרנט הנוגעים למעשי הפגיעה אותם ביצע בה התובע. "פסקה להעלות" ללמודך שעד לאותו מועד העלתה הנתבעת, כך לגרסתה שלה עצמה, "תכנים לאינטרנט הנוגעים למעשי הפגיעה אותם ביצע בה התובע". עוד הפנה הפרקליט לסעיף 6 לכתב ההגנה של מ.מ.ג. שם כתבה: "הטקסטים אליהם מתייחס התובע בכתב תביעתו אשר כל האמור בהם אמת, היו תוצאה של התמוטטות הנפשית של הנתבעת כתוצאה מהצורך להתמודד עם היקף הפגיעה של התובע בה, והיו ניסיון להשמיע קול ולקרוא לעזרה לאחר שהתובע הצליח להשתיק את הנתבעת במשך שנים כה רבות."

57. אין לי אלא לדחות את טענתה של מ.מ.ג. לעניין זה. מעבר לנטען בכתב כפי שהובא לעיל מסיכומי התשובה של התובעים, בבקשתה למינוי מומחה רפואי, בקשה שהוגשה עוד ביום 21/12/15 ונדחתה על ידי (5/1/16) במסגרת תביעת ע.ג. (חוות הדעת של ד"ר פ. הוגשה במסגרת תביעת ע.ק.ג. - כזכור החל ההליך בתביעת ע.ק.ג. ותביעת ת.מ.י. בבית משפט השלום) הצהירה מ.מ.ג. בסעיף 5 לתצהירה התומך בבקשה למינוי מומחה רפואי: "5. עם חשיפת מעשי הפגיעה המינית אותם ביצע בי המשיב חלה התדרדרות נפשית קשה במצבי הנפשי ובשלב זה נכתבו הטקסטים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' ג.מ.

אותם צירף המשיב לכתב תביעתו". המשיכה והצהירה הנתבעת בסעיף 6 "אין בין הצדדים מחלוקת שאני סובלת מנכות נפשית משמעותית, וכי המחלוקות העובדתיות המרכזיות בין הצדדים נוגעות לשני עניינים עיקריים, האחד, האם הדברים שנכתבו בטקסטים האמורים הם אמת, כלומר כי אכן המשיב פגע בי מינית בילדותי, והשני מה היו מניעי בעת כתיבת הטקסטים והאם נכתבו בתום לב, ומתוך אמונה אמיתית כי כל האמור בהם אמת". הדברים מדברים בעד עצמם ומהווים הודאה ללא הסתייגות שהפרסומים אשר צורפו לתביעת ע.ג. נכתבו ופורסמו על ידה במרשתת.

כך, על בסיס האמור, בפנייתה לפרופ' פ. הגדירה באת כוחה של מ.מ.ג. את מטרת חוות הדעת שהוזמנה על ידי הנתבעת. כך כתב פרופ' פ. "השאלה המרכזית שבה נמתקדת חוות הדעת היא האם הנבדקת אכן הייתה במצב מאני בזמן שכתבה את האשמותיה והאם באותו מצב מאני הייתה הנבדקת אחראית למעשיה" (פרק סיכום ודיון – עמ' 12 לחוות הדעת של פרופ' פ.). דבר דבור על אופניו.

58. לאור האמור אני קובע שהפרסומים מושא התביעות פורסמו על ידי מ.מ.ג.

59. בטרם התייחסות לשאלות האמורות יצוין שבמסגרת תביעת ע.ק.ג. צורפה לכתב ההגנה חוות דעתו של פרופ' פ.

בחוות דעתו קבע פרופ' פ.:

"סיכום ודיון:

חוות דעת זו מתייחסת רטרוספקטיבית למצבה של הנבדקת בתקופה שבה החלה לפרסם את האשמותיה בפייסבוק, קרי בסביבות יוני 2015.

לחוות הדעת הזאת מגבלות מעצם היותה חוות דעת רטרוספקטיבית המתבססת על דיווחיה של הנדברת ועל הטרו אנמנזה מאנשים שהיו בקירבתה וכן על התיעוד הרפואי והלא רפואי. לא נבדקה על ידי בזמן אמת.

השאלה המרכזית שבמה מתמקדת חוות הדעת היא האם הנבדקת אכן הייתה במצב מאני בזמן שכתבה את האשמותיה והאם באותו מצב מאני הייתה הנבדקת אחראית למעשה.

הנבדקת האמינה אז ביוני 2015 וממשיכה להאמין בכל מאודה שאכן הדברים אותם תיארה בפייסבוק והאשמותיה אכן קרו. אמונה זו שהתגבשה בהדרגה לפני פרסומה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

בפיסיבוק הייתה בחינת זעזוע רגשי והציפה אותה בתחושות שהיה לה קשה להתמודד אתם.

מה אפשר ללמוד מההסטוריה של הנבדקת?

- א. אין חולק על כך שהנבדקת סובלת מהפרעה נפשית חמורה והוכרה גם על ידי הביטוח הלאומי כנכה נפשית.
- ב. פעמים במחלקות לטיפול בהפרעת אכילה, תחילה במחלקות ילדים – נוער ובהמשך במחלקות המבוגרים.
- ג. הנבדקת עשתה לפחות שני ניסיונות אובדניים קשים שהביאו לאשפוזה הן כנערה והן כבוגרת.
- ד. הנבדקת סובלת מהפרעה של מצב הרוח, מצבי דיכאון ברורים ותקופות היפו מניות ותקופה מאנית ברורה (התקופה נשוא חוות דעת זו) ומכאן שסובלת מהפרעה ביפולרית-מאניה דפרסיה. סימוכין נוספים הם ההסטוריה המשפחתית.
- ה. הנבדקת אובחנה כסובלת מהפרעת קשב וריכוז. נזקקה ונעזרה בטיפולים תרופתיים.
- ו. הנבדקת אובחנה על ידי פסיכיאטר המטפל פרופ' ש. כסובלת מהפרעה בתר – חבלתית ובהמשך כ – complex PTSD.
- ז. הנבדקת בעלת רישיון לשימוש בקנאביס רפואי על סמך אבחנה זו.

האם הייתה הנבדקת במצב מאני בזמן הפצת ההאשמות כלפי אביה בפיסיבוק ובזמן הגשת התלונה במשטרה ואחריה?

לפי התיעוד הרפואי – מכתבו של פרופסור ד.ש. שטיפל בה באותה תקופה, הדיווח שלה והבדיקה הדיווח של גברת מ. וכן של שותפתה לדירה נ.ג., כמות ותוכן הפרסומים נראה שהייתה מצב מאני, כנראה פסיכוטי. גם בסיכום המחלה של בית החולים שיבא תל השומר שקרה חצי שנה לאחר מכן יש התייחסות לאפיזודה זו כאפיזודה מאנית. גם במקרה זה, כמו במקרים רבים אחרים אחרי המאניה נכנסה למצב דכאוני ועם התייצבות המצב האפקטיבי חזרו הפרעות האכילה. מהלך זה הוא מהלך אופייני. הקריטריונים למצב מאני לקוח מ dsm-5.

א. תקופה מוגדרת של מצב רוח מרומם, אקספניסיבי – expansive (רחב, מוגזם) או איריטבילי וכן פעילות מכוונת מטרה או אנרגטית שאורכת לפחות שבוע ואורכת רוב היום וכמעט כל יום.

ב. באותה תקופה של הפרעה במצב הרוח שלושה או יותר מהקריטריונים הבאים צריכים להיות נוכחים וארבעה או יותר אם מצב הרוח הוא רוגזני בלבד. 1. הערכה עצמית גבוהה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' ג.מ.

או גרנדיזיות. 2. ירידה בצורך לישון. 3. דברנות יתר או לחץ דיבור. 4. רעיונות או תחושה שהמחשבות רצות. 5. הסחת דעת. 6. עלייה בפעילות מכוונת מטרה. 7. התעסקות בפעילויות שיכולות להיות עם תוצאות חמורות כמו בזבוז יתר של כספים, פעילות מינית מוגברת או השקעות כספיות לא שקולות.

ג. הפרעת מצב הרוח פוגעת בתפקוד או שמביאה לאשפוז.

ד. הפרעה איננה תוצאה של חומרים כימיים כמו שימוש בחומרים או תרופות או טיפול אחר. יש לזכור שגם טיפול נוגד דיכאון או טיפול בנזעי חשמל כאשר גורמים לאפיזודה מאנית שלימה הם מספיקים כדי לאבחן אפיזודה מאנית.

כל התיאורים, הן של הפסיכיאטר שטיפל בה באותה תקופה, הנבדקת בעצמה בבדיקתה אצלי והן של הקרובים לה, כולל המלווה ממרכז הסיוע ברחובות ושותפתה לדירה מתארים תקופה שבה התנהגה מ.מ.ג. בצורה יוצאת דופן השונה ממצבה הרגיל: היא הייתה בדרגת משוכנעות בלתי ניתנת להפרכה סביב ההתגלות שלה עם גרנדיזיות. משוכנעות זו כשלעצמה איננה קריטריון למחשבות שווא או דלוזיה כי איננו יודעים אם מדובר ב false belief ולא בכך עסקינן אולם מחשבות כמו שנכנסים לה למחשב ושהחליפו את המלווה ושקיימת קונספירציה נגדה נכנסים לתחום הפסיכוטי והופכות את ההתקף המאני להתקף מאני – פסיכוטי.

יתר הקריטריונים כמו הגרנדיזיות (מומחית בנושאים טראומטיים ויכולה לעזור לאחרים), העדר הצורך לישון ושטף הדיבור הקיצוני, המחשבות הרצות ופעילות היתר ניתן ללמוד מהם מהדיווח של גב' מ. וכן מכתב התביעה כמו גם מריבוי הכתיבה בפייסבוק ומתוכנה.

"כחלק מהמאניה הרגשתי שאני יודעת הכל, הייתי מתנשאת אז סליחה מראש". כמו כן בכל מצב מאני, הייתה נעדרת תובנה לחלוטין למצבה. כיום היא מסוגלת להבין שהייתה במצב מאני וממשיכה לדבוק באמונתה שעברה התעללות מינית.

האם ניתן היה להניא את הנבדקת מפעילותה בפייסבוק?

בתקופה הנידונה לא ניתן היה להגיע אתה לדיאלוג. גם גברת מ. שאמרה לה בצורה ברורה שאסור לה להמשיך בפרסומים הללו לאחר הגשת התלונה ושכך היא רק מכשילה את עצמה ופוגעת במטרה נדחתה על ידה בחוסר סבלנות.

האם המעשים שעתשה כולל הפרסומים בפייסבוק, התלונה במשטרה והפגישות שיזמה עם המטפל והמשפחה היו בשליטתה? האם מעשיה היו פועל יוצא של תוכנית שקולה וכוונה לפגוע?

כפי שצויין לעיל הייתה הנבדקת שרויה במצב מאני פסיכוטי. המשתמע ממצב זה שהנבדקת הייתה שרויה בהתקף מתמשך שבו לא הייתה לה ברית שיפוט ובוחרן המציאות שלה היה פגוע ולא הייתה לה שליטה על מעשיה. הנבדקת – בגלל מצבה – לא הייתה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

מסוגלת לעצור את עצמה, הייתה כמכוננית הנוסעת במהירות גדולה אך ללא בלמים, דיברה בלי סוף בלי יכולת לשלוט במה שאמרה כשהיא משוכנעת באמיתות דבריה, הן ההאשמות כלפי אביה, הן תפקידה להציל את ילדותיו הקטנות מהנישואין החדשים והן להציל את בת זוגו. כמו כן הייתה משוכנעת בתפקידה בעולם, בכוחותיה לרפא ולשנות מהקצה אל הקצה תפיסות עולם של החברה כלפי נשים. את כל אלה היא אמורה הייתה לפרסם על מנת שיזכו רבים ככל האפשר מיכולותיה ותובנותיה.

באותה תקופה האמינה מ.מ.ג. באמת ובתמים בכל מה שכתבה, הדברים נכתבו מתוך דאגה כנה לאחותה ג. ולתובעת ע.ק.ג., וכן הייתה בחשש ממשי לחייה שלה. היא הייתה משוכנעת שעליה להציל את אחותה למחצה ולהפסיק את ההתעללות של אביה בה – זאת מתוך משוכנעותה וידיעתה בלי שתהיה לה לכך כל הוכחה. לכן גם פנתה למשטרה והגישה את התלונה על אביה ולכן גם פנתה לשירותי הרווחה – כל זאת על מנת לעצור את מעשי ההתעללות. על החרדות הפרנואידיות שלה ניתן ללמוד גם מאנשים שהיו קרובים אליה באותה תקופה ושאינן להם כל אינטרס לתמוך בצד זה או אחר – כמו גב' מ. גם המטפל שלה, פרופסור ש. העריך שהיא מצויה במצב פסיכוטי – מאני ושחרדותיה ומעשיה הם פועל יוצא של מצב זה, זאת למרות שלפי תצהירו האמין שזכרונותיה ביחס לאביה ולילדותה הם אמיתיים.

באותה תקופה לא הייתה כאמור בשליטה במעשיה ובדיבוריה ופעלה ללא בקרה ובניגוד להנחיותיו של המטפל שלה. היא פעלה גם בניגוד להנחיותיה של גברת מ. שיעצה לה – לטובת עניינה – להמנע מכל פרסום בפייסבוק, אקט שהיה עלול להחליש את עמדתה ביחס לתלונה במשטרה.

בסעיף 29 – 40 לתצהירו של פרופ' ש. הוא מתאר את התהליך המאני פסיכוטי המצב המאני הפסיכוטי התחלף במצב דיכאוני ובהמשך התגברות הפרעות האכילה שהביאו לאשפוז. קשה לתארך את הפסקת המאניה והתחלת הדיכאון אך נראה שבחודשים נובמבר – דצמבר 2015 וינואר 2016 הייתה שרויה בדיכאון ובהמשך ועם התגברות הפרעות האכילה התאשפזה בבית החולים שיבא תל השומר בפברואר 2016.

האם ההתקף המאני הפסיכוטי היה תוצאה של התרופות נוגדות הדיכאון? מבחינת הקלסיפיקציה אין לכך חשיבות שכן גם התקף מאני שנגרם על ידי תרופות נוגדות דיכאון נחשב כהתקף מאני לצורך האבחנה של הפרעה ביפולרית. מה הטריגרים האפשריים להתפרצות המאנית – פסיכוטית?

להערכתך הקנאביס אותו נוטלת כדי להוריד את רמת החרדה וכדי לסייע לה בשינה היא עלול ללבות את המצב המאני שהתפתח. הסיבות למצב המאני יכולות להיות רבות. הטריגרים יכולים להיות סטרסורים/ גורמי דחק נפשיים – כמו הפרעה פוסט טראומטית במקרה שלפנינו, או גורמי דחק ביולוגיים כמו התרופות נוגדות הדיכאון, הקונצרט

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

והקנאביס. באותה תקופה הפסיקה בהמשך גם כל טיפול תרופתי שהמליץ לה המטפל ורק בהמשך הייתה נוטלת מפעם לפעם תרופות נויורולפטיות.

במצב מאני אין לנבדק יכולת לשלוט במעשיו, הוא אומר את כל אשר עם ליבו, אינו מתחשב במגבלות המציאות ובתוצאה אפשריות, השיפוט החברתי פגום. פעמים רבות הנפגעים מהאמירה של הלוקה בהתקף מאני אינם סולחים, כי אין מדובר במחשבות שווא ביזריות אלא בנושאים מודחקים או לא מדוברים שפורצים כל מחסום ונאמרים בחוסר טאקט ובלי להתחשב במגבלות המציאות. בצורה זו גורם החולה המאני להרס קשריו החברתיים – הרס של קשרים ארוכי שנים, יחסי נישואין וקשרים משפחתיים. כמו במצבים רבים אחרי מאניה בא הדיכאון.

בנוסף להיותה שרויה במצב מאני היו לנבדקת מחשבות שווא פרנואידיות שהתייחסו לקונספירציה נגדה, לציטוטים ומעקב, כפי שפורטו בחוות הדעת – כלומר הייתה במצב פסיכוטי.

לאורך השנים אנו רואים יחסי גומלין בין המהלך של הפרעת אכילה, הפרעה אקטיבית דיכאונית והפרעה מאנית-דפרסיבית והפרעה פוסט-טראומטית יחד עם שימוש בקנאביס כתרופה ובאלכוהול כאשר ההתלקחות של הפרעה אחת מלווה בהתמתנות הסימפטומטולוגיה של הפרעה אחרת. נראה שכיום יש רגיעה מסויימת עם שיפור בתפקוד וכניסה למסלול של לימודים ואולי עבודה בהמשך.

מסקנות

לפי מיטב הערכתי המקצועית הייתה הנבדקת שרויה במצב מאני עם מחשבות שווא בתקופה נשוא חוות דעת זו – קרי מסוף יוני 2015 ובחודשים שלאחריהם.

הנבדקת האמינה בלב שלם באמיתותם של מחשבותיה, הן מחשבות הגדלות המגלומניות והכוחות שיש לה, הן הזיכרונות לגבי ילדותה, הן מחשבות השווא הפרנואידיות ביחס לסכנת המוות מצד אביה והן לאיום על בנותיו הקטנות ואשתו ע.ק.ג. היא האמינה שעליה להצילם ובהיותה במצב מאני – פסיכוטי לא הייתה בשליטה על מעשיה ודיבוריה." (שגיאות הכתיב השזורות בחוות הדעת הן במקור)

לא בכדי הובאה חוות הדעת כלשונה ובאריכות.

60. פרופ' פ. זומן להיחקר על חוות דעתו והדיון נקבע ליום 19/09/17. ברם בפועל לא נחקר פרופ' פ. על חוות דעתו.

בחקירתו נשאל פרופ' פ. על ידי בא כוחם של התובעים :

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

"...בהמשך חוות דעתך אתה כותב כי חוות דעתך, אני מצטט, "אין בה כדי להעיד לחיוב ולשלילה על הטענות של שני הצדדים זה כלפי זה ביחס למאורעות הילדות" ובהמשך אתה כותב, אני מצטט, "חוות הדעת אינה עוסקת בתקופת הילדות שלה ובקשריה עם אביה", ובהמשך בחוות הדעת אתה כותב, שהעובדה שהנתבעת היתה משוכנעת שאביה פגע בה, "איננו יודעים אם מדובר ב-*false belief*" כלומר איננו יודעים אם מדובר במחשבות שווא. תסביר לי בטובך פרופסור, איך מומחה בעל שיעור קומה כפי שאתה מציג את עצמך בפתח חוות דעתך, לא יודע אם הדברים ש.מ.ג. מספרת אכן קרו בפועל?

ת: זאת השאלה? ש:כן. איך אתה פרופסור,

ת: אני לא חושב שפרופסור או גם רופא מנוסה ממני, או פחות מנוסה ממני יכול לקבוע עובדתית על דברים שקרו בעבר, בעיקר בעבר הרחוק, אנחנו בבדיקות ובטיפולים שלנו אנחנו ניזונים מהפציינטים"

המשיך והקשה בא כוח התובעים :

"ש: ולכן אתה לא יכול לקבוע אם זה באמת היה או לא היה, פרופסור?
ת: נכון.

ש: נכון שאתה לא יכול לקבוע?

ת: נכון. כתבתי

ש: תודה אדוני, אני סיימתי

כב' השופט: סיימת עם החקירה?

עו"ד בר-און: סיימתי את החקירה הנגדית. ...

כב' השופט: גבירתי רוצה לשאול משהו.

עו"ד אלוני לא.

כב' השופט: לא? תודה רבה. פרופ' פ. אני מודה לך"

61. בהתייחסו לעדותו של פרופ' פ. טען בסיכומיו בא כוחם של התובעים שאין בחוות הדעת לסייע בידי מ.מ.ג. כדי לבסס את הגנתה וזאת בהסתמך על 3 אדנים :

האדן הראשון, החשוב והעיקרי בעיני התובעים הוא מהותה של חוות הדעת שהיא חוות דעת רטרוספקטיבית. הקושי והמגבלות של חוות דעת שכזו הועלו על ידי פרופ' פ. עצמו שקבע בחוות דעתו ש... "ואין בה להעיד לחיוב ולשלילה על הטענות של שני הצדדים זה כלפי זה ביחס למאורעות הילדות". על כן קבעו התובעים בסיכומיהם ש"כך מתחילה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

ומסתיימת חוות דעתו של פ. " מטעמי זהירות המשיך והעלה בא כוח התובעים את האדנים הנוספים.

האדן השני, הנגזר מהאדן הראשון, הוא מה שמכונה בסיכומים כ"התיימרות" של פרופ' פ. לקבוע מה היה מצבה של מ.מ.ג. בעת ביצוע הפרסומים ואלו הם פרי השערה בלבד "וזאת בשל אותן מגבלות בגינן הודה פ. כי אין בידו לקבוע מה אירע בפועל "בזמן אמת".

האדן השלישי, לשלילת הגנת מ.מ.ג. נובעת, לטעמו, מתיאור ההיסטוריה הרפואית של מ.מ.ג.

על כן העלו התובעים בסיכומיהם את התהייה "כיצד יתכן מגיל מאוד צעיר מטופלת הנתבעת אצל פסיכיאטרים, כולם "חדרו" לנפשה" על מנת לטפל בה – והנה אף אחד לא שמע מהנתבעת ... על התעללות אביה בה ???! ... אף אחד מהמטפלים לא שמע מהנתבעת ולו קמץ טענה בדבר אינוסה כביכול על ידי אביה... ולעניין הגילוי כאילו אביה אנס אותה, כותב פ.: "בשל פוסט טראומה החלה לקבל קנאביס רפואי חודשיים לפני כן. הייתה גם על טיפול תרופתי ... החלה לקרוא את הספר 'טראומה והחלטה' מרגישה שכל הסימפטומים והרגשות שתוארו בספר, יש לה זה ביוני 2015".

62. אלא שלטעמי נפלו התובעים לכלל שגגה. פרופ' פ. לא נשאל כל שאלה על הקביעה שלו ביחס למצבה הנפשי של הנתבעת בעת ביצוע הפרסומים והתמקדותם הייתה בשאלה, שאינה מענייניו של פסק דין זה, איזו גרסה נכונה ביחס למאורעות העבר: גרסת התובעים או גרסתה של הנתבעת ביחס למעשים המיוחסים לע.ג.

כעולה מטענת התובעים עצמם לא הייתה מ.מ.ג. בהכרה בעת הפרסומים. בסעיף 30 לסיכומי התובעים נכתב: "בדיוק כפי שטוענת התביעה: החל מחודש יוני 2015, בהיות הנתבעת עמוסת קנאביס ותרופות ותוך שהספר "טראומה והחלמה" הפך להיות התנ"ך שלה – מחליטה הנתבעת, כי אביה אשם במצבה ... ואז מתחילות עלילות הדם....". (הדגש בקו תחתי במקור-מ.ל)

63. התובעים נמנעו מלשאול כל שאלה את פרופ' פ. על מצבה הנפשי לעת הפרסומים והדרך בה הגיע למסקנותיו ולמעשה קיבלו את חוות הדעת בעניין זה עשו זאת בשל הסתמכות על פסיקה, רלוונטית לטעמם, לעניין ההגנה או ליתר דיוק אי במצב ההגנה של התמוטטות נפשית בתביעה אזרחית. על כך בהמשך.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

64. אמור מעתה שחוות דעתו של פרופ' פ. לא נסתרה בחקירתו הנגדית ביחס לשאלה מושא פסק דין זה והמנדט שניתן לו: לבחון את מצבה הנפשי של הנתבעת בעת ביצוע הפרסומים כטענת ההגנה מטעמה.

חיזוק לקביעה זו מופיע בדברי התובעים עצמם בסיכומיהם, הגם שסויגו מעט. שם נכתב שאם יש קורטוב של הגנה בחוות דעתו של פרופ' פ. "הרי יכול הדבר להוות סיוע אך ורק בתביעותיהן של ע.ק.ג. ות.מ.י., ובשום פנים ואופן לא בתביעתו של התובע, ע.ג. ובהמשך סויגו הדברים "הלכה למעשה כפי שיבואר - אף להגנתה של הנתבעת בתביעותיהן של ע.ק.ג. ות.מ.י. - אין בידי פ. לסייע" (סעיפים 21 ו-22 לסיכומי התובעים). אבחנה זו בין התביעות בהקשרן של השאלות מושא פסק דין זה לא ברורה לאור טיעוני התובעים בתביעות השונות שאוחדו.

65. לאור האמור לנגד עיני עומדת חוות הדעת של פרופ' פ. שלא הוזמה בקשר לשאלות שהן מושא פסק הדין.

עדותו של פרופ' ד.ש.:

הערה מקדימה: עדותו של פרופ' ד.ש. נשמעה בהקלטה ביום 7/9/17. מטעם כלשהו אין על גבי חלקו של התמלול מספרי עמודים לפרוטוקול (הדיון הקודם מיום 20/17/17 הסתיים בעמ' 179) ורק בעמודים האחרונים של פרוטוקול הדיון בו נחקר פרופ' ש. מופיע מספר העמוד 180. משכך ספררתי העמודים החסרים באופן הבא: 179א, 179ב' ואילך עד עמ' 179ל"ב. המשכו של הפרוטוקול הוא, כאמור, בעמוד 180.

66. פרופ' ש. הוא הרופא הפסיכיאטר אשר טיפל במ.מ.ג.. לכאורה, מדובר בעד מרכזי לצורך בירור התובענה אך בסופו של יום עדותו לא הייתה מהותית, נתפסת כעדות שבחלקה בלתי מהימנה ואף היא נסבה סביב שאלה שאינה מעניינה של פסק דין זה - היה או לא היה.

הבהרתי לעיל שאין בפסק דין זה כדי לקבוע את שהמומחים לא יכלו לקבוע וחקירת המשטרה לא היה בה כדי להאיר. כך, מבחנו של פסק הדין הוא האם הפרסומים שפורסמו מהווים לשון הרע כפי שנקבע לעיל ואם לנתבעת עומדת הגנה מכוח החוק שהוא מהות התביעה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

67. בחקירתו נחקר פרופ' ד.ש. על 3 רכיבים: אופן הכנת תצהירו, שיחת הטלפון הנטענת בין ע.ק.ג. לבינו- שיחה בה אישר לה שאין חשש לפגיעה של ע.ג. בבנותיהם המשותפות ויחסיו הבלתי פורמאליים, הנטענים, עם מ.מ.ג.

68. ביחס לאופן הכנת התצהיר אכן קיים פער בין רמת ההצהרה של העד לבין המציאות העולה מהתצהיר. אכן קיים יסוד סביר להניח שהתצהיר לא נחתם בפני עורכת הדין (פרוטוקול עמ' 179 ד' -179 ה') ובניגוד להצהרתו שהתבסס על מסמכים רפואיים שלו בלבד (פרוטוקול עמ' 179 ו' ש' 21, 179 ז' ש' 23). סביר בעיני שהיו לפניו מסמכים נוספים כתצהירם של התובעים (פרוטוקול עמ' 179 ט' ובמיוחד ש' 10-12).

69. הנושא השני שהתברר בעדותו של פרופ' ד.ש. נגע לטענת ע.ק.ג. ביחס לשיחה שקיימה עם פרופ' ד.ש. באותה שיחה טענה ע.ק.ג. שפרופ' ד.ש. אישר לה שכל הטענות של הנתבעת כלפי ע.ג. הן טענות הנובעות ממצב פסיכוטי בו הייתה מצויה הנתבעת ואין לה, לע.ק.ג. כל סיבה לחשוש לבנות המשותפות לה עם ע.ג. "אני אומר לך, שבאותה שיחה שאכן התקיימה, כמו שאתה זוכר, ב- 30.6.2016 אחרי הצהריים, בשעות אחרי הצהריים, אמרת לע.ק.ג., ואני מצטט, ואם תרצה אני גם אשמיע לך: "ע.ק.ג.: אבל עד כמה אתה חושב שהדברים האלה הם מבוססים? "... ואתה משיב: "... אני לא יכול להגיד לך כמה זה נכון או לא נכון. אני אומר, שאני מדבר איתם זה חלק מהטיפול. כשאני מדבר איתך, זה חלק מהמציאות. זה שני דברים שונים "... ואני ממשיך לצטט מדבריך: "ואני לא יכול להגיד לך שזה נכון או לא נכון ואני לא יכול להגיד לך שזה כן נכון, זה בא מתוך העולם שלה "... ואני ממשיך לצטט מדבריך: "תביני, שאני לא יכול היום לשפוט. הכל בלוף ומטורף מהפסיכוזא של הילדה ואני לא יכול להגיד שזה הכל אמיתי, כי זה באמת בא מתוך העולם שלו והבן אדם היחידי שידוע זאת היא ...".

שואלת אותך ע.ק.ג. בהמשך השיחה, שאני יכול להשמיע לך אם תרצה: "השאלה באמת אם עכשיו זה שהיא תולה את הכל באבא שלה, אם יש לזה אחיזה במציאות?". ואתה משיב: "את זה אני לא יכול להגיד לך. תראי, זאת השאלה שאני לא יכול לענות לך עליה. מצטער, על זה אני לא יכול לענות לך".

ע.ק.ג. מקשה ושואלת, באותה שיחה: "ואתה חושב שאני באמת צריכה לחשוש ממקרים כאלה בבנות שלי?" ואז אתה משיב: "ממש לא. לא. לא. זה בטוח שלא. זה ברור לי שלא". (פרוטוקול עמ' 179 י"י ש' 6 – 179 י"א ש' 3).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' .מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' .ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' .ג.מ.

במהלך עדותו הושמעה לו הקלטה של השיחה. פרופ' ד.ש. אישר שהוא הדובר באותה שיחה "אכן זה הייתי אני" (פרוטוקול עמ' 179 ט"ז ש'22). תמלול השיחה אף הוא היה לנגד עיניו (פרוטוקול עמ' 179 ט"ו ש' 1 וכן עמ' 179 ט"ז ש'23).

באת כוחה של הנתבעת העלתה מספר טענות ביחס להשמעת הקלטת והתמלול ואף עמדה על כך שתהא לה הזכות להגיש תמלול נגדי מטעמה לאור אי דיוקים בתמלול כטענתה. כך התנהל הדיון:

עו"ד אלוני דוידוב: אדוני, אני מתנגדת לתמלול ואני אסביר גם למה אדוני. ...

עו"ד אלוני דוידוב: קודם כל, בתוך התמלול עצמו יש הרבה מהטקסט שלא תומלל. יש הרבה טקסט. זה גם כתוב בתוך הטקסט עצמו וגם אני מצאתי.

עו"ד בר און: כמו בכל תמלול של סטנוגרמה.

עו"ד אלוני דוידוב: אני בעצמי מצאתי טעויות בתמלול. אז אני מתנגדת להגשת התמלול. אפשר להעביר את ההקלטה למתמלל מקצועי שיתמלל את זה ואז אני אסכים להגשת התמלול. אני לא מסכימה לתמלול שבעל הדין הגיש. לא, גם לא ככה מגישים תמלול אדוני. ...

כב' השופט: לא רואה פה בעיה. גברתי, שמורות ללקוחה של הגברת כל הזכויות.

כב' השופט: תגיש בקשה למנות מתמלל מקצועי.

עו"ד אלוני דוידוב: הכל בסדר גמור. קודם כל, אני לא צריכה להגיש בקשה, כי כמו שחברי הגיש את התמלול בלי בקשה אז גם אני יש לי זכות להגיש תמלול נגדי מצדי. ...

כב' השופט: לא מבין. גברתי מבקשת למצות את הזכויות של הלקוחה שלה ואני נותן לה למצות את הזכויות.

עו"ד אלוני דוידוב: בסדר, אז אנחנו נביא תמלול מטעמנו. אני לא מבקשת להגיש, לא מתכוונת להגיש עכשיו.

כב' השופט: אבל אז אני אצטרך למנות שיבחן את שני התמלולים.

עו"ד אלוני דוידוב: אין לי התנגדות. או שחברי מוציא החוצה את התמלול שלו. ...

עו"ד אלוני דוידוב: או שלי יש זכות להגיש תמלול מטעמי.

כב' השופט: אבל ישב, גברתי, ישב כאן העד ושמע את עצמו אומר את הדברים מילה במילה.

עו"ד אלוני דוידוב: אבל אדוני, התמלול לא משקף את ההקלטה שנשמעה לנו עכשיו.

עו"ד בר און: העד עצמו עקב בתמלול מילה במילה.

עו"ד אלוני דוידוב: אבל אני מצאתי טעויות בתמלול. יש מילים שאפילו בתמלול כתוב שלא ברור מה נאמר.

כב' השופט: בסדר, או.ק.י. בסדר. אני מסמן את התמלול שהוגש ת/6 בכפוף לכל בקשה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

שתוגש ביחס לזה על ידי הנתבעת. בבקשה, כן.

עו"ד בר און: רק שיובהר אדוני בהחלטה, שהגשנו גם את ההקלטה ביחד עם התמלול.

כב' השופט: כן, גם את הדיסק און קי.

עו"ד בר און: של ההקלטה עצמה, שגם הוא ת/6.

...

עו"ד אלוני דוידוב: שההתנגדות תירשם. כן, אני רק אומרת ומבהירה את זה.

...

עו"ד אלוני דוידוב: לא לתצהיר, להגשה של ההקלטה. גם ההגשה וגם התמלול בכפוף ל.

כב' השופט: ברור, הכל בכפוף.

עו"ד אלוני דוידוב: בסדר, אז זה מה שאני רוצה.

עו"ד בר און: לבקשה שתגישי, ככל שתגישי.

כב' השופט: בדיוק. אם את עומדת על זה, אנחנו נעשה את זה. אין בעיה. יהיה מומחה,

יבחן, הכל. כל דבר. לא יהיה בחטף גברתי. כל הזכויות של הלקוחה שלה ישמרו. הכל

בסדר.

עו"ד אלוני דוידוב: בסדר. " (פרוטוקול עמ' 179 י"ט ש' 22 עד עמ' 179 כ"ב ש' 1).

חרף כל האמור לא הוגשה בקשה, לא הוגש תמלול נגדי ובנסיבות אלו הקלטת (דיסק און קי) והתמלול שהוגשו על ידי התובעים מתקבלים כראיות לתיק.

70. משמעות קבלתן של הראיות היא קבלת דבריו של פרופ' ד.ש. כפי שנאמרו בזמן אמת לע.ק.ג. בחינת הדברים מלמדת שבזמן אמת פרופ' ד.ש. סבר שאין ממש בטענותיה של מ.מ.ג. ואמר "הכל בלוף ומטורף מהפסיכოזה של הילדה ואני לא יכול להגיד שזה הכל אמיתי..." אך החשוב לענייננו הוא המשך דבריו "כ"י זה באמת בא מתוך העולם שלו והבן אדם היחידי שיוזע זאת היא..." (נקטע בחקירתו במקור). כך, חשיבות לעניין השאלות שלפני הם דבריו בזמן אמת במענה לשאלתה של ע.ק.ג. האם יש אחיזה במציאות לכך שמ.מ.ג. תולה הכול באביה, ע.ג., על כך השיב הפסיכיאטר פרופ' ד.ש. "את זה אני לא יכול להגיד לך. תראי, זאת השאלה שאני לא יכול לענות לך עליה. מצטער, על זה אני לא יכול לענות לך" (פרוטוקול עמ' 179 י"ז).

חשיבותם של דבריו אלו, קביעותיו אם תרצו, היא ליכולת, למסד, לבחון את שאלת ההגנה העומדת לנתבעת מכוח החוק. הוויכוח אם אמר פרופ' ד.ש. שטענותיה של מ.מ.ג. הן פרי של פסיכוזה כטענת התובעים (טענה השזורה כחוט השני בכתב התביעה והסיכומים, הגם שבנשימה אחת נטען שהפרסומים נעשו בכוונת מכוון לפגוע באב) אם לאו כטענת הנתבעת,

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

אינו רלוונטי עוד לאור קבלת ההקלטה והתמלול. בדבריו עליהם מבקשים התובעים להסתמך יש דווקא לתמוך בטענת הנתבעת על מצבה בעת העלאת הטענות במרשתת ויתרה מכך שכמטפל של הנתבעת אין לו כל אינדיקציה למהות הטענות שממילא אין בבסיסו של פסק דין זה.

71. מבט נוסף שהופנה אל פרופ' ד.ש. בחקירתו הנגדית הייתה טענה באשר לטיב יחסיו עם מ.מ.ג. באשר לשעות הטיפול החריגות והסעתה לביתה במכוניתו בתום הטיפול. הגם שאין זה מתפקידו של פסק דין זה דומה שהסבריו של פרופ' ד.ש. מעלים תהיות אך, כאמור, אין זה מעניינו של פסק דין זה, והתמיהות העולות אמורות להיבחן רק בהקשרן של השאלות המונחות לפני.

עימותו של פרופ' ד.ש. עם הודעת הדוא"ל של מ.מ.ג. "עכשיו אדון מטפל – זה זמן התשובות. כי אני נכנסתי ללופינג בטיפול שלך, באוטו שלך בחדר שלך" (פרוטוקול עמ' 179 כ"ז ש' 13-14) והסבריו של פרופ' ד.ש. מדוע נהג להסיע את מ.מ.ג. הביתה אינם רלוונטיים לשאלות שלפני זולת קביעתו ש"כש.מ.ג. כתבה את הדברים שהיא כתבה, היא היתה במצב מני פסיכויטי סוער וגם היתה פרנואידיית כלפי. היא חשבה שאבא שלך [ה-מ.ל] ואני עשינו יד אחת, שאני לא רוצה שתגיש תלונה נגד האבא. זה היה מצב כמו שע.ק.ג. ציירה כמה ימים קודם, היא לא ישנה, היא הייתה בהשפעת הגראס. הדברים האלו נאמרו במצב פסיכויטי" (פרוטוקול עמ' 179 כ"ט ש' 21 עד עמ' 179 ל' ש' 2) ובהמשך העיד ביחס למייל האמור ש"המייל הזה אינו נכון. ... מה שנאמר, בצורה הזאת מה שנאמר בו אינו נכון" (פרוטוקול עמ' 179 ל"א ש' 8, 11). אדגיש שלא מצאתי לקבוע ממצאים מובהקים שעדותו של פרופ' ד.ש. אינה אמינה בשל התהיות העולות מהתנהלותו כמטפל משום שהחלק המהותי והרלוונטי בעיניי בעדותו הייתה התייחסותו לקלטת בה הוא נשמע כמשוחח עם ע.ק.ג.

72. בכפוף לאמור, יתמה השואל מה למדנו מכל כך, מה תרמה עדותו של פרופ' ד.ש. לשאלות שלפניי? לא הרבה. ההתמקדות של התובעים בעצם קיומו של המיזוס לע.ג. על ידי מ.מ.ג. ברורה: אם לא נעשה דבר לא ניתן להתגונן בטענת "אמת דיברתי" וקמה לתובעים היכולת לשלול את טענת "אמת דיברתי" של הנתבעת. אלא מאי, דווקא מדרכם של התובעים עולה שוב ושוב השאלה בדבר כשרותה של הנתבעת בזמן אמת ותפיסתה כך את המציאות, בשל היותה במצב פסיכויטי וממילא מצבה הנטען מאיין את הצורך בהגנה של אמת דיברתי.

לא בכדי העלה בא כוחם של התובעים בסיכומיו את האנלוגיה לתביעת נזיקין ואי קיומה של טענת אי הכשרות לשלילת פיצוי על כך בהמשך.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

ההגנה של מ.מ.ג.:

73. סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע קובע: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

ההגנה מכוח סעיף 14 דורשת אם כן שני יסודות מצטברים: היסוד האחד, שהפרסום מושא הדיון היה אמת והיסוד השני שיהיה עניין ציבורי בפרסום. (ע"א 751/10 הנ"ל ס' 10 לפסק דינו של כב' הש' ריבלין).

74. במסגרת סיכומיה העלתה הנתבעת את התייחסותה לרכיבי הגנת "אמת דיברתי". אין בפי הנתבעת הגנת ממש לביסוס טענת הרכיב הראשון הנדרש לצורך ביסוסה של הגנת אמת דיברתי. הדברים הובאו בהרחבה לעיל. הנתבעת בסיכומיה עשתה שימוש בחלקי מובאות מפסקי דין אשר קבעו ש"די בכך שהמשמעות והתוכן הכללי של הפרסום, יתאמו את המציאות" ועל כן לצורך "...הוכחת טענת "אמת דיברתי" אין הנתבעת נדרשת להוכיח כל דבר ודבר הנטען בפרסומיה" (סעיף 78 לסיכומי הנתבעת).

אין לי אלא לדחות את טענתה זו. מבלי למעט מהאמור לעיל בדבריה אלו יש הודיית בעל דין בעצם הפרסומים, טענה הפוכה לטענותיה גם בסיכומיה שלא הוכח דבר הפרסום.

לגופה של טענה זו של "אמת דיברתי" הנתבעת לא הניחה אף לא ראשית ראיה לקיומה של אותה מציאות אליה היא מכוונת, טענותיה הקשות כנגד ע.ג. על מעשיו, לכאורה, לה ולבתו מנישואיו לע.ק.ג., על כן ממילא אין בטענה זו המסתמכת על הפסיקה כדי להוות לנתבעת הגנת "אמת דיברתי".

ממה נפשך? מ.מ.ג. טענה טענות קשות כנגד אביה ע.ג., לא הניחה כל תשתית לטענותיה למעט מחשבותיה שלה וטענה שאלו תואמות את המציאות- מציאותי וירטואלית שאין בסיס בראיות לקיומה בפועל (ראו לעניין זה עדותו של פרופ' ד.ש. : "אני לא יכול להגיד לך כמה זה נכון או לא נכון. שאני מדבר איתם זה חלק מהטיפול. כשאני מדבר איתך, זה חלק מהמציאות. זה שני דברים שונים..."- פרוטוקול עמ' 179 י' ש' 9-12 ובאותו עמוד בהמשך בש' 20-23 נשאל פרופ' ש. בקלטת "השאלה באמת אם עכשיו זה שהיא תולה את הכל

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

באבא שלה, האם יש לזה אחיזה במציאות והשיב פרופ' ד.ש. "את זה אני לא יכול להגיד לך. תראי, זאת השאלה שאני לא יכול לענות לך עליה. מצטער אני לא יכול לענות לך".

טענה זו של הנתבעת להגנת "אמת דיברתי" מכוח המציאות עומדת בסתירה לחוות הדעת של פרופ' פ. והעד מטעמה פרופ' ד.ש. שקבעו והעידו שבעת הפרסומים הייתה הנתבעת במצב פסיכוטי. פרופ' ש. הצהיר שלעת ההיא, מושא התביעה, הייתה מ.ג. "ללא שיפוט ולא הייתה אחראית למעשיה" (ס' 41 לתצהירו של פרופ' ש.) ופרופ' פ. קבע בחוות דעתו שלעת ההיא מושא התביעה הייתה מ.ג. ב"מצב מאני-פסיכוטי לא הייתה בשליטה על מעשיה ודיבוריה". שתי טענות אלו של "מציאות נכונה" אל מול עולם תוכן של מי שמצויה במצב המתואר לעיל, אינן יכולות לדור בכפיפה אחת.

בהמשך ביססה הנתבעת טענתה ל"אמת דיברתי" על כך שגרסתה לא נסתרה. הנתבעת הפנתה לתצהירו של פרופ' ד.ש. התומך להבנתה בדבר הפגיעה המינית בה. אלא שעיון בתצהירו של פרופ' ד.ש. אינו מעלה קביעה חד משמעית שאביה פגע בה מינית אלא העריך "כי יש סבירות לכך שהפגיעה המינית של אביה בה אכן עלולה הייתה להתרחש" (ס' 38 לתצהירו. כן ראו ס' 41 לתצהירו). מנגד הושמעה במהלך הדיון קלטת השיחה של פרופ' ד.ש. בה הוא אומר לע.ק.ג. "תביני שאני לא יכול היום לשפוט. הכל בלוף ומטורף מהפסיכוזא של הילדה ואני לא יכול להגיד שזה הכלא מיתי, כי זה באמת בא מתוך העולם שלו [ה-מ.ל] והן אדם היחיד שיודע זאת היא... השאלה באמת אם עכשיו זה שהיא תולה את הכל באבא שלה, האם יש לזה אחיזה במציאות... את זה אני לא יכול להגיד לך. תראי, זאת השאלה שאני לא יכול לענות לך עליה. מצטער אני לא יכול לענות לך" (פרוטוקול עמ' 179 י"ש' 10-23).

ער אני לכך שמובאות אלו מצוטטות יותר מפעם אחת בפסק הדין אך לטעמי חשיבות רבה להן לבחינת טענת ההגנה של הנתבעת.

עוד ביססה הנתבעת את הגנת "אמת דיברתי" על תצהיר שקרי (!?) של ע.ג. והראיות שצירף לתצהירו. לבד מאמירה לאקונית זו שהובילה אותה למסקנה שלא ניתן לתת בו אמון תמה אני היכן שיקר ומה הן הראיות של ע.ג. שיש בהן כדי להקים לנתבעת את טענת ההגנה של "אמת דיברתי". לא הבנתי מה הבסיס המשפטי לכך לאורו של סעיף 14 לחוק?

75. גם היסוד השני הנדרש להגנת "אמת דיברתי" אינו מתקיים במקרה שלפני. לא הוכח מהו העניין הציבורי שהצדיק את הפרסום דווקא בפרסום למעשים מיניים כה חמורים ולכאורה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

רבים, בתוך המשפחה, במיוחד לגבי איש פרטי, תוך חשיפת שמה ודמותה של הבת הקטינה של ע.ג. וע.ק.ג.

דומה שלא ניתן למעט בחשיבות של חשיפת מעשים קשים של פגיעה מינית ככל ושל קטינים בפרט ומקל וחומר בתוך המשפחה כנדבך חשוב להעלאת המודעות הציבורית ולחיזוק מתלוננות ומתלוננים, אך כדי שיהא לכך את התרומה הנדרשת על הדברים המפורסמים להיות פרסומי אמת מבוססים. לא די במחשבות.

אין מחלוקת שהתובעים אינם אנשי ציבור כהגדרת איש ציבור (ע"א 751/10 הנ"ל ס' 108 לפסק דינו של כב' הש' ריבלין) האינטרס הציבורי מחייב להימנע מהכפשה כה חמורה ולא מידתית של אדם טרם עריכת בדיקה ראויה במיוחד כשמדובר במקרים שהתרחשו לפני שנים רבות: ע.ג. לא מהווה סכנה לציבור שכן לא נקבע שהורשע בעבירות מין שיוחסו לו ולא הייתה הצדקה לפרסום מסיבי כל כך ולא מידתי. בסיכומיה שבה הנתבעת וקבעה, ללא כל ראיה, שע.ג., אביה, אכן ביצע בה את המעשים האמורים (סעיפים 7.3 ו-80 לסיכומיה), וקבעה בצורה נחרצת שמדובר בעובדה מוגמרת - מציאות.

קיומה של מציאות זו שלא הוכחה הביאה הנתבעת לקבוע בסעיפים 128-131 לסיכומיה שהיה עניין לציבור בפרסומים. אין לי אלא לדחות קביעתה זו. אין עניין לציבור באמירות שאינן מבוססות כדי להטיל מום במושא הפרסום. האינטרס של הציבור הוא בדיוק הפוך. הרגישות החברתית לקיומם של הפוגעים מינית בקטינים היא מהמפורסמות. פרסומים שאינן מאחוריהם דבר עשויים להשיג דווקא את ההפך, יצירת סדקים בסלידה החברתית מאותם פוגעים מינית, חלחול ויצירת אי אמון לפרסומי אמת של מי שאכן נפגעו.

בהקשר זה יש לציין כי מהאמור בסעיף 80 לסיכומי הנתבעת שוללת את הגנתה מפני תביעת ע.ק.ג. בסעיף 80 לסיכומיה נכתב: **"במקרה זה אם ניתן יהיה לתמצת את כל הטענות המיוחסות לנתבעת במשפט אחד, הרי שהנתבעת טוענת כי התובע 1 פגע בה מינית בהיותה ילדה. ועל כן באם תעמוד הנתבעת בנטל ההוכחה הנדרש ותוכיח במאזן ההסתברויות כי אכן התובע 1 פגע בה מינית בילדותה, תעמוד היא בנטל המוטל עליה."** (הדגש בקו תחתי במקור-מ.ל). מה לפרסומים ולטענה על הפגיעה באחות למחצה? הדברים מדברים בעד עצמם.

מבלי לגרוע בקביעתי השזורה לאורך פסק הדין שפסק דין זה לא אמור להכריע בשאלה היה או לא היה הרי שהנתבעת כשלה בהוכחה שע.ג. אכן פגע בה מינית לצורך פסק דין זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

הדברים מקבלים משנה תוקף משעה שחקירת המשטרה לא העלתה דבר כנגד ע.ג. התיק כנגדו נסגר בלא שהוגש כתב אישום.

הנה כי כן אין בפי הנתבעת את הגנת "אמת בפרסום" על פי לשונה על פי שני יסודותיה המצטברים. יחד עם זאת עולה השאלה האם העובדה שמ.מ.ג. האמינה בכך יש כדי לבסס את טענת האמת הנדרשת להגנתה? לטעמי לו הנתבעת מפרסם 'רגיל' התשובה לכך היא לא רבתי. די בכך שהפרסומים נעשו עובר להגשת תלונה במשטרה וטרם מיצוי בחינת האמת על ידי הגורמים המוסמכים.

נקבע ש"ככל שהביטוי או הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות הקבועות בסעיפים 14 – 15 לחוק ולהיפך. הפרסום הראשון כמו גם הפרסומים האחרים הינם חמורים בעוצמתם ועל הנתבעת מוטל נטל גבוה יותר להוכיח טענת אמת דיברתי" (עניין אילנה דיין ס' 7 לפסק דינו של כב' הש' עמית).

כך, "בפסיקה נקבע כי במקרים מסוימים דרוש רף אייתי גבוה יותר ממאזן ההסתברויות, בעיקר במקרים בהם מייחסים לפלוני עבירות במישור הפלילי. יפים לעניין זה דברי כב' השופט עמית: " במסגרת הערעורים נשמעה הטענה כי בנסיבות העניין נדרש היה להציב רף גבוה במיוחד להוכחת התביעה שכנגד ולא להסתפק במבחן הרגיל של "מאזן הסתברויות" כמקובל בהליכים אזרחיים. טענה זו איננה משוללת יסוד. לצורך הגנה של אמת בפרסום בתביעת לשון הרע, נקבע כי "עשוי הנתבע להידרש להביא כמות הוכחה, שמידתה תעמוד ביחס המתאים לרצינות תוכן הדיבה", וככל שהדיבה חמורה במיוחד – היא מחייבת הבאת כמות רבה יותר מהנדרשת במשפטים אזרחיים רגילים" (ע"א 7456/11 בר נוי נ' מלחי, [פורסם בבנו] פסקה 15 (11.04.2013)). בע"א 475/81 זיקרי נ' "כלל" חברה לביטוח בע"מ, פ"ד (מ) 589, 598 (1986) ננקט ניסוח מרחיב יותר, לפיו: "הצד, שעליו רובץ הנטל להוכיח עובדות המטילות על יריבו סטיגמה של ביצוע עבירה פלילית חייב לעשות זאת באמצעות ראיות בעלות משקל רב יותר וכבד יותר ממה שנדרש במשפטים אזרחיים רגילים" (ראו ע"א 7426/14 פלונית נ' עו"ד אורי דניאל, פסקה 77). (ת"א (ת"א) 43552-11-17 זהבי נ' שטיין (7/4/2019) ס' 51 לפסק הדין. הדגש בקו תחתי במקור).

מצאתי להעיר שלאורך הגנתה פוסעת הנתבעת בשני שבילים מקבילים בעת ובעונה אחת, מצב בלתי אפשרי. מחד גיסא, שזורה בהגנתה הטענה על מצבה הבריאותי כפי שהתבטא בתצהירו של פרופ' ד.ש. וחוות הדעת של פרופ' פ. והדברים הובאו מעלה. מאידך גיסא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' ג.מ.

טענתה שלא הוכח שאלו פרסומיה, לא הוצגו מסמכי המקור והיא הכחישה את עצם פרסומם.

דומה בעיני שהתובעים לא יכולים לטעון מלכתחילה ובמהלך הדיון שהנתבעת סובלת ממחלת נפש ולפרט באריכות את תחלואיה על פני שנים והתסמונות העולות מהם ובאותה נשימה לטעון שהנתבעת פעלה בכוונת תחילה. גם אם אקבל טענה שהייתה לנתבעת כוונה לפגוע בתובעים, רצון זה הוא תולדה של מצבה הנפשי. אותה כוונת תחילה אינה אלא תולדה של מצבה הנפשי כעולה מחוות הדעת של פרופ' פ.

בשירו שלוש אמיתות מתאר המשורר שאול טשרניחובסקי שלוש אמיתות לכל אמת נגהה שלה וזהרה שלה אלא שבמקרה שלפני הצורך הוא אמת אחת שאם לא כן עשויה האמת המובאת להפוך לזדון. "שלוש אמיתות ישנן בעולם; אמת אמת וזיוה שלה: אמת היחיד-אמת הכוח, ... אמת היחיד היא אמת הזדון, אמת הרבים וקללה בה תדון..."

76. הגנה נוספת אותה העלתה הנתבעת היא הגנת "תום הלב" מכוח סעיף 15(3) לחוק.

סעיף 15 לחוק קובע: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זו הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו: ... (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו עניין אישי כשר;"

77. לעניין הגנת תום הלב נקבע ש"ככלל ניתן להתחשב לצורך בחינת תום הלב בהקשר זה במידת הסבירות שבפרסום, במידת אמונתו של המפרסם באמיתות הפרסום ובמידת הפרסום של המפרסם בבודקו את אמיתות הפרסום..." תום הלב הנדרש בכל אחת מהגנות יתבטא, לפיכך, בדרישה לדרך התנהגות מסוימת ולמצב נפשי מסוים, אשר בהצטרפם לעשיית הפרסום בנסיבות הנדרשות בהגנה ספציפית, יצדיקו את הפגיעה בנפגע, לאור האינטרסים שלמענם נוצרה ההגנה" (ע"א 751/10 הנ"ל ס' 113 לפסק דינו של כב' ה' ריבלין).

בסיכומיה טענה הנתבעת שבעת ביצוע הפרסומים האמינה בכל מאודה בדברים שפרסמה. הנתבעת נתלתה שוב בחוות הדעת של פרופ' פ. לטענתה האמינה באמת שבפרסום יהיה כדי להגן עליה ועל אחותה ועל כן פרסום של כמה עשרות פרסומים בפייסבוק מהווה פרסום ראוי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' ג.מ.

כך אף טענה שהפרסומים נעשו כי חשה נרדפת, חששה מהתובע והדברים באים לידי ביטוי בפרסומיה שם יקרה לה משהו או אם תעלם, אנשים ידעו מי פגע בה ומה קרה לה.

איני יכול לקבל הסבריה של הנתבעת בסיכומיה לא בדבר כמות הפרסומים "עשרות" לטענתה המהווים "פרסום הוגן" מקל וחומר שהפרסומים נעשו עובר להגשת התלונה במשטרה שהיא הגורם האמור לבדוק טענותיה ולהגן עליה מפני החשש. הראיה למודעות של הנתבעת היא בעצם פנייתה לשירותי הרווחה בעניין אחותה. באשר לטענה שמטרת הפרסום הייתה, לכאורה, על מנת שידע הציבור שאם תעלם הנתבעת ידע הציבור מה קרה לה גם טענה זו דינה להידחות. הרי פרופ' ד.ש. היה מודע, אמה הייתה מודעת, סבתה הייתה מודעת ומה לידיעת פלוני אלמוני שיקרא הדברים, אולי, בפייסבוק ולהגנת תום הלב.

במצב רגיל דין כל טענותיה של הנתבעת המועלות בפרק זה בסיכומיה להידחות. העלאת טענות אלו בסיכומים בלתי ראויה. מדוע כך? אם מבוקש מבית המשפט לבחון את נורמות ההתנהלות של הנתבעת בעיניים של מפרסם "רגיל" או אז בוודאי לא עומדת לה טענת תום הלב. נהפוך הוא. כל פעולותיה מנוגדות לתום לב. על כן העלאת טענות אלו, לשם העלאתן, לצד ההסתמכות על האמור בחוות הדעת של פרופ' פ., בתצהירו של פרופ' ד.ש. ועדותו מהווה עוד אוקסימורון בטיעוני באת כוחה של הנתבעת.

בכל הכבוד לסיכומי באת כוחה של הנתבעת משעה שעומדת לפני חוות הדעת של פרופ' פ. ועדותו של פרופ' ד.ש. שתמציתם הובאה לעיל אני דוחה את הגנת תום הלב "המסורתית" אליה ניסתה להוביל באת כוחה של הנתבעת אך מקבל שסובייקטיבית, לאור מצב נפשי קשה פסיכוכי וחסר שליטה (ואין זה משנה מהו הגורם לאותו מצב נפשי פסיכוכי) שהפרסומים נעשו ללא שליטה ולאור מצבה הנפשי, שלא הוכח אחרת, ועל כן קיימת הגנת "תום לב" סובייקטיבית, שאינה בשליטת הנתבעת. באומרי זו אני דוחה כאמור מיני וביה את טענתה שעשרות פרסומים מהווים פרסום ראוי, הולם.

78. בסעיף 18 לסיכומי התובעים מעלים את השאלה המתבקשת מה טעם בחרה הנתבעת שלא להסכים להצעה שתפרסם מודעת התנצלות על פרסומיה עתה כשהיא אינה באותו מצב פסיכוכי בו הייתה, כנטען, בעת פרסום הפוסטים הרבים. כך, דחתה כל ניסיון להתחייב שלא לחזור על הפרסומים ואם תעשה כן תשלם את סכום התביעה. על כן קבעו התובעים "הניסיון ללכת לקראת הנתבעת-נדחה על ידה בשאט נפש עתה יש לפסוק על פי דין" – בבחינת ייקוב הדין את ההר. התובעים ראו בכך את העדות לכך שמטרתה של התובעת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

הייתה זדונית ובכוונה לפגוע באב זה המקום להבהיר שהעובדה שכאשר הנתבעת רגועה ומאוזנת מבחינה נפשית היא אינה מוכנה לסגת מטענותיה על פגיעה מינית שעברה על ידי אביה, אינה מאיינת את טענתה שהפרסומים היו תחת השפעת מצבה הנפשי הקשה.

נכון הוא שבית המשפט הציע לנתבעת לחזור בה מדבריה בפרסומים והיא לא שעתה להצעה שכן לדעתה היא עדיין מאמינה שכך היה. אולם, בסירובה אין להעיד שהנתבעת פרסמה את הפרסומים שלא כתוצאה ממצבה הנפשי בו הייתה מצויה. אלו הם שני מישורים שונים: מישור האמונה הסובייקטיבית של הנתבעת על מה שאירע כביכול אל מול המצב הנפשי בו הייתה וגרם לה להוציא אמונתה הסובייקטיבית בחמת זעם על הכתב בפרסומים.

79. לטעמי כשלה הנתבעת בהחלת הגנות סעיפים 14 ו-15(3) לחוק איסור לשון הרע על המקרה שלפני בהיבט של 'מתגונן רגיל'. יחד עם זאת כאמור לא נעלם ממני מצבה הנפשי לעת ההיא, שלא נשלל כאמור, הגם שלדעת התובעים אינו מהווה שיקול ויש לדחות את עצם הקשר בין מצבה הנפשי של הנתבעת לפרסומים שנעשו בכוונת תחילה על מנת לפגוע באב.

הפיצוי:

80. התובעים העמידו תביעתם, ללא הוכחת נזק, על כמיליון וחצי ₪. אין ספק בעיני שסכום זה מוגזם לכל הדעות. מצאתי לציין כפי שכבר נקבע לעיל שההצדקה לתביעות הן של ע.ג. וע.ק.ג. בלבד. הדבר עולה מהתעלמות התובעים בסיכומיהם מתביעת ת.מ.י.

81. בסיכומיה טענה הנתבעת שככל שיסבור בית המשפט שיש לפסוק לתובעים פיצוי על הפרסומים הרי שיש לעשות כן במסורה לאור ההגנה הקיימת לה מכוח החוק ומצבה הנפשי.

82. "כאשר מדובר בסדרת פרסומים באותו עניין, לא תמיד יש צורך "לספור" כל פרסום ופרסום בנפרד בכל הקשור לחיוב בפיצוי סטטוטורי לפי סעיף 7 א' לחוק" (ע"א (ת"א) 36859-11-18 יעקב בוזגלו נ' מרדכי פשכצקי (13/2/2019) סי' 14.1).

בפסק דינה זה של כב' השי' אביגיל כהן ציינה היא רשימה של פסקי דין של הצדדים בערעור המציגים סכומי פיצוי גבוהים מצד אחד ונמוכים מצד שני. משכך קבעה שפסיקת פיצוי על בסיס סטטוטורי כמו במקרה שלפני אינה נעשית על בסיס חישוב מתמטי גרידא. בית המשפט מתחשב בנתונים רבים וביניהם "מעמד הניזוק, היקף ההשפלה, טיב הפרסום ואמינות, היקף תפוצת הפרסום ועוד" (שם, סי' 14.3)

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

83. לעניין שיעור הפיצוי הראוי נקבע ש"שיעור הפיצוי נגזר, בין היתר, מחומרת הפגיעה שארעה. ככל שאופי ההאשמות המיוחסות לנתבע חמורות יותר, כך ראוי להגדיל את סכום הפיצוי (פרשת רוזנבלום, בעמ' 595; פרשת פרידמן, בעמ' 244). עשיית שימוש בתיאורים פוגעניים במיוחד יצדיקו החמרה בפסיקת הפיצויים (על החמרה בפסיקת הפיצויים בייחוס תכונות נאציות לאדם ראו פרשת אלוני, בעמ' 531; פרשת ברדוגו 2001). על החמרה בפסיקת הפיצויים עקב ייחוס תכונות אופי שליליות לאדם ראו, פרשת קליין, שם). עוד יתחשב בית המשפט בתפוצת הפרסום, והיא תהווה שיקול חשוב בקביעת גובה הפיצוי (פרשת רוזנבלום, בעמ' 594). פרסום בתפוצה גדולה, כגון פרסום באמצעי התקשורת, מחמיר את הפגיעה ומצדיק הגדלת הפיצוי (פרשת פרידמן, בעמ' 245; פרשת מיכאלי בעמ' 1-570, שנהר בעמ' 5-384). להתנהגות הניזוק ולמעמדו קודם לארוע הפגיעה ולאחריו ינתן משקל בהערכת הפיצוי. כן יינתן משקל להתנהגות הפוגע בעת הפרסום, לפניו, ולאחריו. ינתן משקל לעובדת התנצלותו, או סירובו להתנצל, ודבקותו באמירות הפוגעניות בלא לחזור בו מהן". (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (12.11.06), פסקה 32 לפסק דינה של כב' הש' פרוקציה).

84. בסיכומי התובעים העלה בא כוחם טענה שהגנת חוסר כשרות נפשית אינה עומדת לפוגע בתביעת נזיקין. אכן נכון הוא. אלא שלטעמי במובחן מתביעה נזיקית 'טהורה' אין בפיצוי הנפסק בלשון הרע כדי 'להשיב מצב לקדמות'. הפיצוי הניתן אמור לפצות את הניזוק על הפגיעה בשמו ובתדמיתו. ה'השבה לקדמות' נעשית בדמות הקביעה שמדובר בלשון הרע – שאין ממש בנטען כלפיו בפרסומים. לטעמי זו מהות התביעה וזה תמצית הסעד הנדרש. בפרק "סוף דבר" של סיכומי התובעים כתב בא כוחם: "הן סכום הפיצויים הנתבע, הן ההתנצלות הנדרשת והן פסק דינו של בית משפט נכבד זה, אשר יקבע כי עסקינן בפרסום לשון הרע, בכונת מכוון ובזדון ממש – כולם דרושים על מנת להעניק לע.ג. לע.ק.ג. ולת.מ.י. ומשפחותיהם את ההזדמנות לחזור לחייהם. לא לחייהם הקודמים אשר נגזלו מהם היד זדונית ורעה ולא ישובו עוד; כי אם לחיים אחרים, אליהם ישובו ע.ג. ע.ק.ג. ות.מ.י. כשהם "כשרים", כשהם חמושים בפסק דינו של בית משפט נכבד זה". איני סובר כבא כוח התובעים שסכום הפיצוי הכספי הנדרש הוא שיאפשר לתובעים לחזור "כשרים" לחייהם שנפגעו אלא, כאמור, לטעמי, הקביעה שמדובר בפרסומים המהווים לשון הרע ומשמעות העולה מקביעה זו ודחיית טענת אמת דיברתי והגנת תום הלב של הנתבעת שלפני הן אשר יעניקו, ככל שנדרש כלל, 'הכשר' לתובעים. ער אני, כמובן, לקביעתו של החוק בדבר תשלום פיצוי לניזוק, המשנה, לכאורה, את דבריי אך לא היא. בתביעה שלפני לא הכסף הוא שיביא את המזור לתובעים והפגיעה הקשה שלהם מפרסומי הנתבעת. הפיצוי הכספי אינו נותן ולא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג.נ' מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג.נ' ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י.נ' ג.מ.

ייתן מענה לרצונם של ע.ג. וע.ק.ג. לשוב אל האנונימיות של חייהם והוא אמור להוות תמרוך אזהרה למ.מ.ג לבל תשוב לסורה. תמיכה לכך עולה מהסכמת התובעים, רצונם ליתר דיוק, בהתנצלות של הנתבעת והתחייבות לעתיד של הנתבעת שלא תשוב על פרסומים אלו.

זה המקום להדגיש שקביעתי זו היא ביחס לתיק שלפני ואינה מהווה קביעה גורפת ביחס לתביעות לשון הרע באשר הן, אם כי אני כשלעצמי איני רואה בפיצוי כספי חזות הכול והתנצלות או קביעה שמדובר בלשון הרע ושליטת ההגנה של נתבע (אמת דיברתי, תום לב) יש בהם כדי לתת מזור לניזוק, להבנתי יותר מהפיצוי הכספי – מקל וחומר במקרה שלפני ונסיבותיו.

85. בא כוח התובעים טען ש"לא ניתן בשמה של "חמלה" לאפשר ולהצדיק בריחה מאחריות" (ס' 10 לפרק ט' בסיכומי התובעים) ובאותה נשימה ביקש 'לעדכן' "...כי לנתבעת יש כספים למכביר, וכי היא נהנית מרמת חיים גבוהה במיוחד, וכי ממונה של הנתבעת מגיע ממקורות שונים" (ס' 16 לפרק ט' בסיכומי התובעים).

86. לעניין מצבה הנפשי בעיקר אך גם הכספי של הנתבעת, ממנו חשש ככל הנראה בא כוח התובעים, שהובילו לתוצאות פסק דין זה מצאתי להביא מדברי השופט חיים כהן "... והוא [ב"כ המשיבים-מ.ל] מזהיר אותנו אזהרה חמורה, ודל לא תהדר בריבו (ואין זה רק "כלל ידוע", כפי שבא-כוח המשיבים מכנהו, כי אם מקרא מפורש: שמות כג ג, ו; וראה גם ויקרא יט טו: לא תשא פני דל ולא תהדר פני גדול, בצדק תשפוט עמיתך). סהדי במרומים שלא אהדר ולא אצדיק שום דל בריבו אלא אם כן אמצא לו צד זכות בדין: הא דכתיב, לא תטה משפט אביוןך) שמות כג ו-לא תטה עליו את הדין לפסוק על רשע כשר ועל כשר רשע (ראה מכילתא, מסכתא דכספא, פרשה כ ד"ה לא תטה) (מכילתא, מסכתא דכספא, פרשה כ, ד"ה לא תטה)). וכן סהדי במרומים שלא אשא פני דל כדי שיוכל להתפרנס "בנקיות" ולא אני ולא העשיר יריבו נצטרך לפרנסו (ראה תורת כהנים, קדושים, פרק ד). אבל מודה אני ומתוודה שלא אנוח ולא אשקוט מלחפש לדלים ולעשוקים ולנדכאים צד זכות בדין, ולא אאמין לאומרים לי, אל תיגע כי לא תמצא. ואם מצפה בא-כוח המשיבים למקרא מפורש שיזהירני גם על זאת, הרי הוא לפניו: עד מתי תשפטו עול ופני רשעים תשאו סלה, שפטו דל ויתום, עני ורש הצדיקו, פלטו דל ואביון, מיד רשעים הצילו (תהלים פב ב-ד)". (ע"א 409/78 דוד גולן נ' עדנה פרקש 18/6/1979).

אחרית דבר:

87. לאחר ששקלתי השיקולים ובשים לב למצבה הנפשי של הנתבעת לעת ביצוע הפרסומים, חרף היות הפרסומים לשון הרע המהווה פגיעה קשה בתובעים והגם שדחיתי לעיל את הגנת אמת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 11171-09-15 ג. נ' .מ.ג.
תמ"ש 11457-02-17 ע.ק.ג. נ' .ג.
תמ"ש 11636-02-17 מ.י. נ' .ג.מ.

דיברתי ושללתי את הגנת תום הלב לא מצאתי להשית עליה פיצוי כספי, לעת הזו. לטעמי עמדה ועומדת לנתבעת הגנת מצבה הנפשי אשר גרם לה לפרסם את הפרסומים הקשים והפוגעניים. אך לא עוד. מובהר בזאת לנתבעת שיותר, מכאן ולהבא לא תוכל להישמע על ידה הגנת מצבה הנפשי. על כן אני קובע שככל ותמשיך בדרכה של הפרסומים המכפישים כנגד התובעים או מי מהם בסגנון הדברים מושא פסק דין זה או בהקשרם תשלם סך של 10,000 ₪ על כל פרסום ולא תעמוד לה, כאמור, ההגנה של מצבה הנפשי.

לטעמי מהותו של פסק הדין וקביעותיו עם ההתראה על הימנעות מפרסומים עתידיים (יוער שלא הודע לי על ידי התובעים שהנתבעת המשיכה בפרסום פרסומים מכפישים כבעבר במהלך ההליך) יתנו לתובעים את המזור לו הם זקוקים בעקבות הפרסומים.

88. מבלי לגרוע באמור לאור התוצאה אליה הגעתי, חרף אי פסיקת פיצוי כספי יש להתייחס להוצאות שנגרמו לתובעים מכוח ניהול ההליך. לאחר ששקלתי ההליכים שהתנהלו לפני ואופיים מצאתי לחייב הנתבעת בהוצאות משפט בסך 35,000 ₪ אשר ישולמו תוך 30 יום מיום קבלת פסק דין זה ומאותו מועד ואילך יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

89. תואיל המזכירות להמציא פסק הדין לצדדים ולסגור התיקים שבכותרת:
תמ"ש 11171-09-15; תמ"ש 11457-02-17; תמ"ש 11636-02-17.

ניתן היום, י"ז כסלו תש"פ, 15 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

מרדכי (מוטי) לוי, שופט